

σας ἐννοῶ καλῶς ὅταν ὁμιλήτε τὴν Γερμανικὴν, διότι ἔχω τραχεῖαν τὴν ἀκοήν. Ἦ πῶς λοιπὸν θὰ γίνῃ ἡ ἐπίσκεψις αὕτη; Ἡ ἐπίσκεψις σας ἤθελε βεβαίως μὲ προξενήσει πολλὴν εὐχαρίστησιν, ἂν ἦμην ὅπως οὖν καλῆτερος φιλόλογος· ἀλλὰ μάθετε ὅτι βλέπω μόνον τὰς γλώσσας ὡς φιλοθεάμιον, ἀλλὰ δὲν τὰς προφέρω. Χαιρετίσατε ἐκ μέρους μου τοὺς φίλους μας λαγίους Μυρῶν, Παρότ κτλ. ἀλλὰ δότε τους νὰ ἐννοήτουν ὅτι δὲν ἀξίζω ὅσον ὑποθέτουν. Σας εὐχομαι κλπ.

*Ἰακώβος Μαθίας, ἡμερῖος.*

Θαλλουῦλ, πλησίον τῆς Στάνζ, 25 Ἰουνίου 1854.

Ὁ Κ. Παρότ εἶναι πολὺς περὶ τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας καὶ σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας τῆς τοπάρχιας Πέρνης. Μίαν ἡμέραν ἐστειλεν εἰς τὸν ἐφημέριον βιβλίον περὶ Αἰγύπτου γεγραμμένον εἰς ἰερογλυφικὴν γλῶσσαν. Ὁ ἐφημέριος τὸ ἀπέδωκε χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ τὸ ἀναγνώσῃ· ἀλλὰ συνώδευσε τὸ βιβλίον μετὰ διστίχου ἐπιστολῆς, σινιστὶ γεγραμμένης, τῆς ὁποίας ἰδοὺ ἡ μετάφρασις. α "Ὅσω καὶ ἂν ἀγαπῶ τις τὰς γλώσσας, ἐὰν δὲν ἔχῃ καιρὸν καὶ χρήματα, πῶς δύναται νὰ ἐκμάθῃ αὐτάς; — Ἄν καὶ ἔχω βιβλία τινὰ, ταῦτα δὲν ἀρκουσὶν ἵνα ἐκμάθω τὰς ἀνατολικὰς καὶ δυτικὰς γλώσσας. "

(*Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.*)

Σ. τοῦ Μ. Ἦ ἄρα οὐκ ἔβουλομεν νὰ θαυμάσωμεν πλείονα εἰς τὸν ἄνδρα τοῦτον, τὴν ἐξισοῦσαν εὐχέρειαν περὶ τὴν ἐκμάθησιν τῶν γλωσσῶν, ἢ τὴν ἀμίμητον μετριοφροσύνην;

## Ο ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΟΣ ΔΙΑΠΛΟΥΣ.

(Συνέχεια. Ἰδε φυλλῶδ. ΡΗΓ'.)

— ο —

Ἄλλ' ἐνθ' μίαν μόλις ἐβδομάδα ἀπειχόν τῆς παρτίδος των, νεοὶ ἐπὶ πλοῖον κίνδυνοι κατ' αὐτῶν. Σφοδρὰ ἠγέρθη τρικυμία, καὶ μετὰ τῆς δυνάμεως εἰσώρμων τὰ κύματα εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ὅλοι των οἱ ἀγῶνες δυσκολῶς τὸ ἐσωζόν κινδυνεύον νὰ καταποντισθῇ. Αἱ πλευραὶ αὐτοῦ εἶχον διαξευχθῆ, καὶ τὰς εἶχον συνδέσει δι' ἀλύτσεων καὶ σχοινίων. Ἐπειδὴ δὲ ἀλλεπάλληλα ἐπέπιπτον κατ' αὐτῶν τὰ κύματα, ὅλοι μετ' ἀγωνίας ἠτένιζον τὸ ἐπτάκις καὶ δεκάκις περὶ τὰ πλευρὰ ἐστραμμένον γονδρὸν διάζωμα ἐκ σχοινίου, ἠξέυροντες ὅτι ἂν τοῦτο ἐνέδιδε, τὸ πλοῖον ἐβυθίζετο ἄνευ ἀμφοβολίας. Τέλος ἐπροσπάθησαν νὰ καταπλεύσωσιν εἰς Λούγ Σβίλλαν, ἐπὶ τῆς Ἰρλανδικῆς παραλίας· καὶ εἶδον μὲν πλοῖον εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἀλλὰ καιρὸν δὲν εἶχον νὰ

τῷ ἀπευθύνωσι σημεῖα, ἀλλ' ὄρμων πρὸς τὰ ἐμ-πρὸς, ἐπὶ κινδύνῳ ζωῆς. Τέλος ἐράνη ἡ γῆ. Διὰ σημεῖων ἐζήτησαν πλωρεὰ, ἀλλὰ πλωρεὺς δὲν ἦλθεν, ὥστε ἠναγκάστησαν, παραπλέοντες τὴν ἀκτὴν, νὰ διέλθωσιν ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὰ φῶτα τῶν ἀλιευτικῶν καλυβῶν, καὶ τέλος ἠγκυροβόλησαν εἰς Λούγ Σβίλλαν, τὴν 3 Σεπτεμβρίου, 1837, δεκάπεντε μῆνας μετὰ τὸν ἐκπλοῦν των. Ἡ αἰφνιδία μετάβασις εἰς τὴν πληρεστάτην ἀσφάλειαν ἀπὸ τῶν τρόμων τοῦ θανάτου, τοὺς διετήρηθεν εἰς εἶδος πυρετώδους παροξυσμοῦ κατ' ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα· ὅταν δὲ ἐξημέρωσεν, οἱ φιλόζενοι κάτοικοι ἐδέχθησαν εἰς τὰς οἰκίας των, ἐπεμελήθησαν καὶ ἐξεράπευσαν τὸ ἐξησθέντημένον καὶ ἡμιθανές πλήρωμα. Ἐν τούτοις δὲ τὸ πλοῖον ἐβυθίζετο διὰ τῆς πρύμνης. Ἄν τρεῖς ὥρας εἰσέτι ἔμενον εἰς τὴν θάλασσαν, ἦτον ἀδύνατον νὰ σωθῇ. Ἀνηλύσθη δὲ εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ τότε ἐράνη μεγίστη πληγὴ εἰς τὰ ὕψαλα αὐτοῦ. Ἡ τροπὴ εἶχε χωρισθῆ ἀπὸ τῶν πλευρῶν, καὶ ἔφερεν ὀπὴν πολλῶν ποδῶν, δι' ἧς ἐλευθέρως εἰσέρρει τὸ ὕδωρ. Οὕτως εἶχον διαπλεύσει τὴν Ἀτλαντικὴν.

Ἐπὶ ἓνα μῆνα ἀναπαυθέντες, ἐπανήλθον τέλος εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ τὸ πλοῖον ὡς ἀνίκανον πλοῦ παρεδόθη εἰς τὸ νεώριον. Τοιαύτη ἦν ἡ πρώτη τοῦ Μακλιούρ ἐκδρομὴ πρὸς τὸν πόλον, κατὰ τὸν ἀπαράμιλλον πλοῦν τῆς Φρίκης. Ἀμέσως δὲ μετὰ ταῦτα ἐπρο' ἰσάσθη, διότι ὁ Κ. Γ. Βάκ ἐκήρυξεν ὅτι δὲν ἀναχωρεῖ τοῦ Λονδίνου, ἂν δὲν δοθῇ εἰς τὸν νέον του φίλον τὸ δίπλωμα τοῦ ὑποπλοιαρχοῦ.

Μετὰ ταῦτα δ' ὁ Μακλιούρ συνώδευσε τὸν Λόρδον Δουρχάμ ἀπερχόμενον ὡς διοικητὴν τῶν ἀπεικιῶν, καὶ κατὰ τὸν διάπλοον ἡ ἰκανότης καὶ ἡ εὐγενὴς συμπεριφορὰ τοῦ νέου ὑποπλοιαρχοῦ τῷ περιποιήθη τὴν ἰδιαιτάτην εὐμένειαν τοῦ διοικητοῦ. Ἐν ᾧ δ' ἐστάθμευσεν εἰς Καναδάν, ὁ Μακλιούρ διεπράξατο κατόρθωμα τολμηρὸν καὶ ἐπιτυχές. Περιβόητος λαθρέμπορος, Κέλλυ καλούμενος, πρὸ πολλοῦ προὔκαλει καὶ ἠψήφει πάντας τοὺς νόμους εἰς τὰς Καναδαίας ἀκτὰς, καὶ ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις προσέφερεν 150,000 δρχ. εἰς τὸν δυνάμενον νὰ συλλάβῃ αὐτόν. Ὁ Μακλιούρ διὰ νυκτὸς ἐκστρατεύσας, προσέβαλε τὸ ὄχυρῶμα ὅπου ὁ λαθρέμπορος ἀπεσύρετο μετὰ τῶν ὀπαδῶν του, τὸ ἐκυρίευσεν, τὸ ἐκαύσε, καὶ κατιώρθωσε νὰ συλλάβῃ τὸν ἀρχηγὸν καὶ νὰ διαλύσῃ τὴν συμμορίαν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ σύλληψις αὐτοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς Ἀμερικανικῆς παραλίας, ἡ Βρετανικὴ κυβέρνησις, ἐθιμοταξίαν τινὰ προσασί-σθεισα, ἠρνήθη τῆς ἀμειβῆς τὴν ἀπότισιν. Ἄλλ' ὁ ἀρχηγὸς τοῦ σταθμοῦ, πλοίαρχος Σάνδων, θέλων ν' ἀποδείξῃ τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀνδρείαν τοῦ Μακλιούρ, τῷ ἔδωκε τὴν ἐφορείαν τῆς νεωρίου, καὶ μετὰ ταῦτα τῷ ἔδοθη ἡ διοίκησις τοῦ σταθμοῦ τῆς Ἀθάνης, ὅπου ἔμενε μέχρι τοῦ 1846 καὶ ἐπειτα ὑπηρετήσεν ἐν ταῖς ἀκταιωρῆς. Ἀλλὰ κατὰ τὸ 1848 ὁ τολμηρὸς θαλασσοπόρος Ἰ. Ρόσς, ἄρτι ἐκ-ναπλέων ἀπὸ ἐκδρομῆς εἰς τὸν Ἀνταρκτικὸν πόλον, διωρίσθη κυβερνήτης στόλου πεμπομένου πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Ἰ. Φραγκλίνου, καὶ τότε ὁ ὑποπλοῖ-

εργος Μακλιούρ επεδύμητε να την συνοδεύση, ὃ δὲ Κ. Ρόος τὸν ἐδέχθη ὡς πρῶτον αὐτοῦ ὑποπλοίαρχον.

Τὰ συμβάντα τοῦ θλιβεροῦ πλοῦ τοῦ Ἰ. Φραγκλίνου εἰσι τοσοῦτον παγκοσμίως γνωστά, ὥστε μάλιστα εἶναι ἀνάγκη ν' ἀνακεφαλαιώσωμεν αὐτὰ ἐνταῦθα. Τὸ μέγα ἀντικείμενον τῆς φιλοτιμίας τοῦ πρεσβύτου τούτου τῶν θαλασσοπόρων, ἦν νὰ λύσῃ τέλος τὸ πρόβλημα τῆς βορειοδυτικῆς διόδου, καὶ πάντων τῶν ἐπιστημόνων μεγάλη ἦν ἡ περιέργεια καὶ προσπάθεια ὑπὲρ τοῦ ἐπιχειρήματος τοιούτου ἀνδρός. Ὁ συνταγματάρχης Σαβίνης ἐγνωμοδοτεῖ ὅτι τελευταία ἀπόπειρα πρὸς εὐρεσιν τῆς βορειοδυτικῆς διόδου ἦτον ἀναγκαία καὶ σπουδαιότατη πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μαγνητικῆς ἐπιθεωρήσεως τῆς ὑδρογραφίας σφαιρας, καὶ ὁ Φραγκλίνος ὡς μεγίστην ἐθνικὴν περιφρόνησιν ἐθεώρει ἂν ἄλλου ἔθνους σημαία διέπλεε τὴν βορειοδυτικὴν διόδον πρὸ τῆς Ἀγγλικῆς. Οὐδεμίαν δ' ἐπεθύμει ὑπηρεσίαν θερμότερον, ἀπὸ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐπιθεωρήσεως τῆς Ἀμερικανικῆς ἀκτῆς, καὶ τῆς κατορθώσεως τῆς βορειοδυτικῆς διόδου.

Τὴν στόλον τοῦ ἀπετέλουν τὰ δύο πλοῖα, ὃ Ἔρεβος καὶ ἡ Φρέιχη, ὧν τὸ δεύτερον εἶναι αὐτὸ ἐκαῖνον ἐφ' οὗ πρὸ ἐννέα ἐτῶν ὁ Μακλιούρ εἶχε πλεύσει τὸ πρῶτον πρὸς τὰς πολικὰς γῶρας. Ἀμρότερον τὰ πλοῖα ἦσαν ἐλικοκίνητα ἔχοντα δὲ ὄμοῦ 138 ναυτῶν πλήρωμα, καὶ ἐφόδια διὰ τέσσαρα ἔτη, ἀπέπλευσαν τὴν 26ην Μαΐου 1815, ὅπως, κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ Ναυαρχείου προσῶσι διὰ τοῦ κόλπου τοῦ Βαρφίνου, ἢ διὰ τοῦ Λαγκαστρίου πορθμοῦ καὶ τοῦ Βάρρω πρὸς τὴν Νῆσον Μελοδίλην, ὅπου πρὸ εικοσιῶν ἐτῶν εἶχε παραχειμάσει ὁ Πάρρης, καὶ ἐκεῖθεν νὰ εἰσχωρήσῃσι πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ, εἰς ἀπόστασιν ἔτι ἀνερεύνητον 900 μιλίων, μεταξὺ τῆς Μελοδίλης νήσου, καὶ τοῦ Βεριγγίου πορθμοῦ. Ἀλλ' ἂν ὁ πάγος εὐρίσκετο ἀδιάβατος πρὸς δυσμὰς, τοῖς ἐδίδοτο ἄδεια ν' ἀποπειραθῶσι τῆς διόδου πρὸς βορρᾶν, διὰ τῆς διόρυγος τοῦ Βελλιγκτῶνος. Διὰ τοῦτο κατὰ μόνας ταύτας τὰς δύο διευθύνσεις ἐδύνατο νὰ ὑπάρχη ἐλπίς ἀνευρέσεως τῶν ἀπολεσθέντων τούτων πλοίων.

Δύο μῆνας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἰ. Φραγκλίνου, τὰ πλοῖα τοῦ ἀπητήθησαν προαδεδεμένα εἰς παγσοκόπελον κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ Λαγκαστρίου πορθμοῦ, καὶ περιμένοντα νὰ εἰσορμηθῶσιν, ἅμα δυναθῶσιν εἰς τὴν πρώτην πρὸς δυσμὰς διευθυνομένην διόρυγα. Ἐκτοτε δὲ οὔτε ἐράνησαν οὔτε ἠκούσθησαν πλέον.

Τρία ἔτη παρήλθον, καὶ εἰδησις οὐδεμία. Τότε τὸ ναυαρχεῖον ἐνόμισεν ὅτι καιρὸς ἦν νὰ πέμψῃ πρὸς ζήτησιν τῶν ἀπολεσθέντων, καὶ 120,000 δραχμῶν ἀμοιβὴ ἐπροκηρύχθη εἰς τὸν σώσοντα τὸν Φραγκλίνον καὶ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ. Τρεῖς ἐπιχειρήσεις ὁργανισθῆσαν ἐνταυτῷ, ἡ μὲν διὰ ζηρᾶς, κατὰ τὴν ἀρκτικὴν παραλίαν τῆς Ἀμερικῆς, ὑπὸ τοῖς Κ. Ἰ. Ριγαρδσὼν καὶ τὸν Δόκτορα Ράην, ἡ δὲ πρὸς τὸν Βεριγγίου πορθμὸν, ὑπὸ τοῖς πλοίαρχοις Κέλλεττ καὶ Μούρ ἐπὶ τῶν πλοίων Ἐραλδ καὶ Πλόβερ, καὶ ἡ τρι-

τη καὶ μεγίστη ὑπὸ τὸν Ἰάκωβον Ρόος, διοικοῦντα τὰ πλοῖα τὴν *Ἐπιχειρήσιν* (Ἐντερπρί) καὶ τὸν *Ἐτασὴν* (Ἰνῆστιγάτωρ), ἐμέλλε νὰ παρακολουθήσῃ τὸν Φραγκλίνον εἰς τὴν διόρυγα τοῦ Βελλιγκτῶνος. Εἶπομεν ὅτι ὁ Μακλιούρ κατετάχθη ἐλευθέρως εἰς τὸν στόλον τούτον, καὶ διορίσθη πρῶτος ὑποπλοίαρχος τῆς Ἐπιχειρήσεως. Ὁ Ρόος μετὰ τῶν δύο τούτων πλοίων ἀπέπλευσε τὴν 12 Ἰουνίου 1818, καὶ τὸν Σεπτέμβριον ἐφ' ἄσεν εἰς τὸν πορθμὸν τοῦ Βάρρω ἄλλ' ἢ διόρυξ τοῦ Βελλιγκτῶνος ἦν σωρὶς πάγων ἀπρόσιτος. Τὸ ἔτος ἦν ὑπὲρ τὸ σῆνηδες ἀίστηρην, καὶ οὐδέποτε τοσοῦτοι πάγοι δὲν εἶχαν φανῆ ἐμπρὸς τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βάρρω, ὥστε πᾶσα προχώρησις ἦν ἀδύνατος. Κατ' Ὀκτώβριον ἠναγκάσθησαν νὰ καταρῦγῶσιν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Λεοπόλδου, ἀξιάλογον θέσιν διὰ τὸν σκοπὸν τῶν, διότι ἐκεῖθεν ἐπέδλεπον πάσας τοὺς ὁδοὺς τοῦ βορρᾶ. Ἄν ὁ Φραγκλίνος ἦν πλησίον αὐτῶν, εὐκόλον θὰ τοῖς ἦτον νὰ κοινωήσῃσι μετ' αὐτοῦ ἄλλ' εἰς τὸν Κόλπον τοῦ Λεοπόλδου οὐδεμίαν ἔλασιν εἰδησιν περὶ τῶν ἀπολεσθέντων γενναίων ἀνδρῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος διέτρεξαν ἐπὶ ἐλκύνθρων κατὰ πικρὰς τὰς διευθύνσεις τὰ πεπηγμένα πεδία. Εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἐριννύος ἀνεῖραν τὴν καλύσῃν ἐν ἧ ἡ Ἰωάννης Ρόος εἶχε παραχειμάσει πρὸ δεκαῶν ἐνιαυτῶν, καὶ τινα ἐφόδια προσέτι καταλειφθέντα ἐκεῖτε ὑπὸ τῆς Ἐριννύος, χρήσιμα ἔτι, ἂν καὶ εἶχον παρέλθει εικοσιτέσσαρες ἐνιαυτοί. Πᾶσαν μετεχειρίσθησαν μέθοδον, ὅπως διασπείρωσι τὴν εἰδησιν τῆς αὐτοῦ διαμονῆς τῶν, διὰ τὴν περίστασιν καθ' ἣν πλανώμενόν τι πλοῖον ἢ συνοδία ὁδοιπόρων διήρχετο διὰ τῶν μερῶν ἐκείνων, καὶ μεταξὺ ἄλλων, συλλαμβάνοντες ἀλώπεκας, ταῖς περιέδεον περιλαίμια, ἐφ' ὧν ἔγραφον τὸ ὄνομα καὶ τὴν θέσιν τοῦ πλοίου, καὶ τὰς ἀπέλυον ἔπειτα ἐλευθέρως. Ἀλλὰ τὰ πάντα ματαίως ὁ πάγος ἐσίγα! Κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1819, ἀπέπλευσαν αὐθις, καὶ ἀπεπειράθησαν νὰ προχωρήσῃσι πρὸς δυσμὰς. Ἀλλὰ ὁ ὑψηλὸς τῶν πάγων φραγμὸς ἀπέκλειεν εἰσέτι τὴν διόρυγα τοῦ Βελλιγκτῶνος, καὶ πάγον εἶχον περίξ τῶν κανταχοῦ. Πᾶσα ἀνθρωπίνη προσπάθεια ὅπως διοικήσῃσι τὰ πλοῖα ἀπέβαινε ὅλως ματαία· ὁ δὲ ἀνεμος πνέων ἀπὸ δυσμῶν, ἔστυρεν αὐτὰ μεθ' ὅλου τοῦ ὄγκου τῶν πάγων ἔχοντας περιφέρειαν πεντήκοντα μιλίων, εἰς ὧν ἦσαν στερεῶς προσηλωμένα, διὰ τοῦ Λαγκαστρίου πορθμοῦ εἰς τὸν Βαρφίνιον κόλπον. Ἀλλ' ἐνταῦθα σειρά παγσοκόπελων ἀπέκλειε τὴν ὁδόν, καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν περιεμένετο τῶν πλοίων ἡ καταστροφή, ὅταν αἴφνης κατεσπαράχθη τὸ πεδῖον τῶν παγετῶν εἰς ἀναρίθμητα τμήματα, ὡς ἐξ ἀοράτου δυνάμεως, καὶ τὰ πλοῖα εἰρέθησαν πλέοντᾶ ἐλευθέρως ἐν ρευστῷ ὕδατι, ἀφ' οὗ ἐφ' ὀλόκληρον μῆνα ἐφαίνοντο ἐντελῶς καταδεδικασμένα. Κατὰ τὸν Νοέμβριον ἐπέστρεψαν εἰς Ἀγγλίαν, καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος Μακλιούρ προῦβιβάσθη ἀμέσως, ἐξ αἰτίας τῶν κινδύνων εἰς οὓς ἐξετέθη καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸν ἐπίπνον τούτον πλοῦν.

Οἱ πρὸς τὸν Εἰρηναῖον ὠκεανὸν καὶ τὴν βόρειον

παραλίαν πλεύσαντες στόλοι πρὸς ἀναζήτησιν παν-  
τός ἴχνος τοῦ Ἑρέβου καὶ τῆς Φοίκης δὲν ἦσαν ἐπι-  
τυγέστεροι, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐξήγηθη ἐκ πασῶν  
τούτων τῶν ἐπιχειρήσεων τὸ ἀποθετικὸν πόρισμα  
ὅτι κατὰ τὰς διευθύνσεις ἃς παρεκολούθησαν οἱ τρεῖς  
στόλοι, τὰ πλοῖα δὲν ἦσαν δυνατόν νὰ ἐναυάγησαν.  
Ἐπομένως ὁ πλοίαρχος Κελλὰστ ἐπανῆλθεν εἰς τὰς  
Σανδδίσκας νήσους, ἀφήσας τὸ πλοῖον *Πλάβερ* νὰ  
παραχειμάσῃ εἰς τὸν Βερίγγιον πορθμόν. Τὸ ναυα-  
ρχεῖον ἀπεφάσισεν ἀμέσως τότε ἄλλον στόλον νὰ  
πέμψῃ, καὶ ἐκ τρίτου ὁ Μακκλιούρ προσέφερε νὰ  
ὑπηρετήτῃ ὡς ἐθελοντής, ὅπερ μετὰ πολλῆς προθυ-  
μίας ἐγένετο δεκτόν.

Κατὰ τὸν Ἰανουάριον 1850 διορίσθη πλοίαρχος  
τοῦ Ἰνδουστῶν (Ἰνδουστιγάτωρ), πλοίου ἄρατος δὲ  
ζῶν ἴσῃν πρὸς τὴν τῆς *Γιουαῆς* ἐλάφου τοῦ Δράκου,  
καὶ τὴν τῆς *Νίκης* τοῦ Νέλσονος. Ὁ πλοίαρχος  
Κόλλινσον, ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἀξιωματικῶν του  
διώκει τὴν *Ἐπιχειρησιν* (Ἰντερπρίζ), καὶ ὀδηγίας  
ἔλαβον νὰ προχωρήσωσι διὰ τοῦ Εἰρηναίου ὠκεανοῦ  
πρὸς τὸν Βερίγγιον πορθμόν, καὶ ἐκεῖθεν, ἂν κατορ-  
θῶτον, πρὸς τὴν νῆσον Μελδίλλην. Συγχρόνως ὁ ἕ-  
τερος στόλος, καλῶς παρεσκευασμένος καὶ ἐρωδια-  
σμένος, ἐπρόκειτο νὰ διευθυνθῇ διὰ τῆς συνήθους  
ὁδοῦ τοῦ Βαρφίνου, πρὸς ἀναζήτησιν τῆς διόρυγος  
τοῦ Βελλιγκτῶνος. Ἀφ' οὗτου ὁ Πάρβης εἶχε διέλθει  
διὰ τοῦ στεναῦ τούτου εἰς εὐδιον Αὐγούστου ἐσπέ-  
ραν, πρὸ ἐτῶν τριάκοντα, καὶ ἐπλευσε πρὸς τὴν Μελ-  
δίλλην νῆσον, οὐδέποτε πλέον ἐφάσσε πλοῖον εἰς  
τσιαύτην ἀπόστασιν. Ἄλλ' ὅλοι ἐρόνον ὅτι ἐκεῖ  
καὶ μόνον ἐμελλόν νὰ εὑρεθῶσιν ἴχνη τοῦ Φραγκλί-  
νου. Ἐπομένως, κατὰ τὸ ἔτος τοῦ 1850 δέκα πλοῖα  
συνηθροίσθησαν εἰς τὸν πορθμόν τοῦ Βάρφου, ἔχοντα  
220 ἀνδρῶν πλήρωμα, γενναίους ἀξιωματικούς, καὶ  
ἐνθέρμους ὑπὲρ τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐκεῖ ἦν ὁ εὐτολ-  
μος γέρον Ἰω. Ρόος, ὅστις ἐβδουμήναια καὶ τεσπά-  
ρων ἐτῶν ἔχων ἡλικίαν, ἐσπευσεν ὅμως πρὸς ἀναζήτη-  
σιν καὶ σωτηρίαν τοῦ ἀρχαίου φίλου καὶ συνοδοι-  
πόρου του, τοῦ Φραγκλίνου. Ὁ Μὰκ Κλιντόκ, ὁ ἀν-  
δρείος φίλος καὶ συμπατριώτης τοῦ Μακκλιούρ, ὁ  
γενναῖος Σχερὰρδ Ὁσδάρδ, ὁ ὑποπλοίαρχος Φοροῦθ,  
διοικῶν τὸν Ἀλδέρτον, ἰδιόκτητον πλοῖον τῆς Λαί-  
δου Φραγκλίνου, ἧτις ἐράμιλλοι κατὰ τὴν συζυ-  
γικὴν ἀγάπην τῆς φημιζομένης γυναίκος τοῦ Ἀδ-  
μήτου, ἐκατοντάδας χιλιάδων ἐδαπάνησε διὰ μίαν  
ἐλπίδα, καὶ διὰ τῶν θεομῶν προτροπῶν τῆς συνά-  
γαγῆς τὸν μέγαν ἐκείνον στόλον, καὶ τὸν διέφυγε  
διὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ὑψηλῆς διανοίας  
της. Μετ' αὐτῶν ἦν καὶ ὁ ἀτρόμητος καὶ ριψοκί-  
δυνος πλοίαρχος Πέννης, ὅστις ἐπὶ τριάκοντα ἔτη  
ἐπάλαυε πρὸς κῆτη καὶ πάγους καθ' ὅλα τὰ  
ὑπερβόρεια πλάτη· μετ' αὐτῶν δὲ καὶ Ἀμερικανὸν  
πλοίαρχοι, διότι κατ' ὀλίγον πάσας τῆς οἰκουμέ-  
νης ἡ προσπάθεια διεγέρθη ὑπὲρ τῶν ἀπολεσθέντων  
ἐκείνων 130 ἀνδρῶν, καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἧτις οὐδέποτε  
ἐπαμψε στόλον πρὸς τὸν βόρειον πόλον, ἀπέστειλεν  
ἤδη πρὸς ζήτησιν τοῦ Φραγκλίνου.

Τέλος ὁ στόλος οὗτος ὁ ἐκ δέκα πλοίων συγκεί-

μενος, εὔρεν ἴχνος τι τοῦ Φραγκλίνου, τὸ μόνον ἴ-  
χνος τὸ εὑρεθὲν κατὰ πᾶσαν τὴν εὐρείαν ἔκτασιν  
τῶν μερῶν τούτων. Εἰς τὴν νῆσον Βεχὺ, κατὰ τὴν  
εἰσοδὸν τῆς διόρυγος τοῦ Βελλιγκτῶνος, εὑρέθησαν  
σαφῆ δείγματα ὅτι ὁ Ἑρέβος καὶ ἡ Φοίκη εἶχον  
παραχειμάσει ἐκεῖσε ἐν 1845· διότι εὑρέθη ἡ κα-  
λύβη ἐν ἣ ἔχον κατοικήται, εὑρέθη ἡ ἐρημὸς των  
ἐστία, τὰ κενὰ κἀνίστρα τῶν τροφῶν, τεμάχια ἐπι-  
στολῶν καὶ ἐφημερίδων, τμήματα σχοινίων, ἅπει-  
πάντα ἐπεδείκνυσαν χρόνιον ἐνταῦθα διατριβήν. Ἄλλ'  
οὐδὲν ἐγγράσον, οὐδέμια γραμμὴ λέγουσα ἂν διευ-  
θύνθησαν πρὸ βορρᾶν ἢ πρὸς νότον, ἂν καὶ ὡς ἐκ  
τῆς θέσεως τοῦ στρατοπέδου ἀπεδείκνυτο ὅτι διευ-  
θύναντο πρὸς τὴν διόρυγα τοῦ Βελλιγκτῶνος. Τινες  
ὑπέθεσαν ὅτι τὸ στρατόπεδον διαλύθη ἐν βίᾳ, διότι  
τὰ σχοινία ἦσαν κεκομμένα, οὐχὶ λελυμένα, καὶ  
τινα ἀντικείμενα ἐφαίνοντο λησμονηθέντα. Βύρῃ ἡ-  
σαν δὲ καὶ τᾶροι τριῶν ἀνδρῶν ἐκ τοῦ στόλου ἐν-  
ταῦθα, ἔχοντες ἐπιγραφὰς ἐπὶ τῶν ἀκατεργάστων  
λίθων, ἐκφραζούσας χριστιανικὰ αἰσθήματα καὶ ἐλ-  
πίδας. Ἐννεα παρῆλθον ἔτη ἀφ' οὗτου ἐξέπλευσεν ὁ  
Ἑρέβος καὶ ἡ Φοίκη, ἀλλ' ἐκτοτε μέχρι τοῦδε τοῦ-  
το εἶναι τὸ μόνον εὑρεθὲν ἴχνος τοῦ Φραγκλίνου καὶ  
τῶν ὁπαδῶν του.

Πάντες οἱ συμπλεύσαντες ἀξιωματικοὶ εἰς μεγί-  
στους ὑπεβλήθησαν ἀγῶνας πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν  
ἐρευνῶν Ὁ ὑποπλοίαρχος Μακ Κλιντόκ διώδυσεν  
800 μίλια πάγου, μέχρι τοῦ ἄκρου πέρατος τῆς  
Μελδίλλης νήσου, καὶ ἦν ὁ πρῶτος ὅστις ἀφίχθη  
μέχρις αὐτοῦ, ἀφ' οὗτου πρὸ τριάκοντα ἐτῶν ὁ Πάρ-  
βης τὸ ἀνεκάλυψεν, ἂν καὶ, ὡς τότε, δὲν ἐδυνήθη νὰ  
φάσῃ ἐκεῖ ἐντὸς πλοίου. Ὁ πλοίαρχος Πέννης θαρ-  
ραλίως καὶ ἐπιτυχῶς ἀπεπειράθη νὰ εἰσπλεύτῃ εἰς  
τὴν διόρυγα τοῦ Βελλιγκτῶνος, καὶ εἶναι ὁ πρῶτος  
διαπλεύσας τὰ πεπηγότα αὐτῆς ὕδατα. Ἐλευθέρω-  
ξων καὶ μίαν λέμβον μετ' ἑαυτοῦ διὰ πᾶσαν συγ-  
κυρίαν, προέβη μέχρι τῆς ἐξόδου τῆς διόρυγος, καὶ  
εὔρεν ὅτι ἐνταῦθα ἠνοιγέτο πρὸς δυσμὰς καὶ τὴν  
πολικὴν θάλασσαν, πρὸς ἣν ἐνόμισεν ὅτι πρέπει νὰ  
διευθύνῃ τοῦ Φραγκλίνου ὁ πλοῦς. Ττῆμα ἀγγλι-  
κῆς πτελέας, ὃ εἶδε πλέον ἀπὸ τῆς διόρυγος, τῷ  
ἐράνη ἐπικυροῦν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Ἄλλ' ἐπει-  
δὴ δὲν ἐδύνατο νὰ ἐρευνῆσῃ τὸ πέλαγος διὰ μόνου  
τῆς λέμβου του, ὁ πλοίαρχος Πέννης ἐπέστρεψε πρὸς  
τὰ πλοῖα, καὶ προσέφερε νὰ προσαναβῆ ἐκ νέου τὴν  
διόρυγα ἐντὸς ἐνὸς τῶν ἀτμοκινήτων. Ἀλλὰ τὴν λαμ-  
πρὰν ταύτην πρότασιν δὲν ἐδέχθησαν οἱ πλοίαρχοι  
Ἄλστιν καὶ Ὀρμηνῆς, πρὸς μεγίστην βλάβην τῶν ρι-  
ψοκινδυνοτέρων τοῦ στόλου ὥστε καὶ ὁ στόλος οὗτος,  
μετὰ τῶν ἀπειρῶν παρασκευῶν του ἐπέστρεφεν εἰς τὴν  
Ἀγγλίαν, μὴ εὐρῶν οὔτε τὸν Φραγκλίον οὔτε τὴν  
βορειοδυτικὴν διόδον. Μετὰ ταῦτα ἕτερος στόλος,  
τρεῖς ἐπίσης μέγας, ἐξεπέμθη πρὸς τὴν διόρυγα  
τοῦ Βελλιγκτῶνος, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Ἐδουάρδου  
Βέλγερ. Μέχρι τοῦδε ἐτι ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ πλοῖα πε-  
ριπλέουσιν ἐκεῖ, ἀκολουθοῦντα τὰ ἴχνη ἃ ἐχάρα-  
ξεν ὁ ἄτρομος καὶ ἐπιχειρηματικὸς Πέννης, ἀλλ'  
ἀνεῖ ἄλλης περαιτέρω ἐπιτυχίας, πλὴν ὅτι ἀνε-

κάλυψαν περισσότερας νήσους και περισσότερους πάγους.

Ούτως από του 1850 απέστειλαν ούχ ἕττον τῶν δεκαπέντε στόλων, συνισταμένων ἐκ τριάντων πλοίων, και ἰσως περιχόντων ὑπὲρ τοὺς χιλίους ἀνδρας, πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς ἐκτάσεως τῆς ἀπὸ τοῦ Βαρφινίου κόλπου μέχρι τῆς Μελοβίλλης νήσου, ἀλλ' ἄνευ ἄλλου ἀποδοξαίου ἀποτελέσματος, πλην τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἴχνους τοῦ εὐρεθέντος εἰς τὴν νήσον Βείγην, και τῆς ἀνακάλυψεως τῆς διόρυγος τοῦ Βελλιγιτιῶνος ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Πέννη, εἰς ὃν ἀνήκει πᾶσα ἡ τιμὴ τῆς ἀνοίξεως τῆς ὁδοῦ ταύτης πρὸς τὴν πολιτὴν θάλασσαν. Τὰ ἴχνη δὲ αὐτοῦ ἀκολούθησεν ὁ Ἐδουάρδος Βέλγερ.

Ἄς ἀκολουθήσωμεν δὲ ἤδη τὸν πλοῦν τῆς Ἐπιχειρήσεως και τοῦ Ἐταστῆ, τοῦ μικροῦ ἐκείνου στόλου τοῦ διαταχθέντος νὰ πλεύσῃ πρὸς τὴν Μελοβίλλην νήσον διὰ τοῦ Περιγγίου πορθμοῦ, ὅπερ οὐδὲν ἕτερον πλοῖον εἶχε ποτὲ κατορθώσει.

Αἱ θάλασσαι αὗται πρὸ μιᾶς μόνον ἑκατονταετηρίδος ἦσαν γνωσταὶ εἰς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς. Ὁ Βίτος Βερίγγ, ὑπηρετῶν τὴν Ρωσσίαν, πρῶτος πρὸ ἑκατὸν περιπου ἐτῶν ἀνεκάλυψε τὸν πορθμὸν τὸν μῶλις ἔχοντα 150 μιλίων πλάτος, και διακοῦντα τὰς δύο στερεάς, τῆς Ἀσίας και τῆς Ἀμερικῆς. Ἰς δὲ ὁ Γόττων, οὕτω και αὐτὸς ἀπέθανεν ἐπ' αὐτῆς τῆς σκηνῆς τῆς ἀνακαλύψεώς του, ὕμα τοῦ φύγους, τῶν στερήσεων, τῆς γυμνότητος, τῆς νόσου, και τῆς ἀπογνώσεως, και ὕλων τῶν ταλαιπωριῶν καθ' ὧν καθ' ἑκάστην ἐπάλλαιεν.

Οὐδὲν ὠραιότερον τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης πύλης, τῆς εἰσαγοῦσης ἀπὸ τῆς Βίρηναιας εἰς τὴν πολιτὴν θάλασσαν. Ἡ Ἀσία και ἡ Ἀμερικὴ φαίνονται συγχρόνως ἀμφότεραι. Εἰς τὴν παραλιαν πυργαίνονται ὄρη ἔχοντα 8 μέχρι 15,000 ποδῶν ὕψος· τὰ ὄρεα ἀκρωτήρια και οἱ βαθεῖς κόλποι οὕτως ἀκριδῶς ἀντιστιχοῦσιν ἑκατέρωθεν, ὥστε προφανές εἶναι ὅτι αἱ δύο στερεαὶ ἐσχίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων εἰς ἀρχαίαν τινα περίοδον τῆς κοσμικῆς ἱστορίας. Ἐνταῦθα τὸ κλίμα εἶναι πολὺ γλυκύτερον ἢ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν τῆς Ἀμερικῆς παραλιαν. Τὸ θέρος εἶναι βραχὺ, ἀλλὰ κοσμεῖται δι' ἀφθόνων, εἰ και ὠχρῶν και ναννωδῶν φυτῶν, και ἡ γῆ και ὁ ἀήρ πληροῦνται ζωῆς· προσέτι δ' αἱ φυλαὶ τῶν ἀνρίων εἶσι πρὸ φρονες και εὐπρόσιτοι. Τὰ θηρία δὲ εἶναι ἄγρια, οὐδ' ὑπάρχουσιν αὐταῖς ἐρπετὰ και ἰσοβάλα βότανα, ἀλλὰ τὸ φύγος φαίνεται καθαρίζον τὰ πάντα. Ἐνταῦθα εἶναι και τὸ μέγα ἐν τοῖς πάγοις κοιμητήριον τοῦ προκατακλυσμοῦ κόσμου, ὅπου αἱ γίγαντιαῖαι ἀποσβεσθεῖσαι ζωῶν φυλαὶ, κείνται ἐντὺς χιόνος σερσθνωμέναι, ὡς ἔξω πρὶν τῆς πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου, και ὅταν ὑπῆρχεν ἀναμειβόλως θερμότητα διάφορος τῆς παρούσης.

Πεντήκοντα ἐτῶν σιγὴ ἐπεκράτησεν ἐπὶ τῶν τόπων ἐκείνων ἀπὸ τοῦ πλοῦ τοῦ Βερίγγος, ὅτε ἕτερον πλοῖο συνέταραξεν αὐτὴν, κυβερνώμενον ὑπὸ τοῦ Κοῦκ, ὅστις ἠτέλησε νὰ ἐπανέλθῃ οἴκαδε διὰ τῆς βορριανατολικῆς διόδου, ὡς ἀποπειραθεῖς ὁ Δράκης ἀ-

πέτυχεν. Ἄλλ' ἡ ἐπιτυχία ἐναπέκειτο εἰς ἕτερον, οὐ τὸ ὄνομα ἐγένετο ἤδη ἐπίσης περίφημον ὡς τὸ ἐδικὸν τῶν. Ὁ Κοῦκ δὲν ὑπερέβη τὸ ἀκρωτήριον τῶν πάγων, ὃ ἀνεκάλυψε και ὠνόμασε, διότι πυκναὶ ὀμίχλαι ἐκώλησαν τὴν πρόοδον αὐτοῦ, και ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Σανδοῖγους νήτους, ὅπου ἐδαλοφονήθη. Ἐτι πενήκοντα παρῆλθον ἑνιαυτοὶ, και τὸν πορθμὸν διεῖη τρίτος ὁ πλοίαρχος Βείγης, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη νὰ φθάσῃ οὔτε μέγρι τοῦ Ἀκρωτηρίου τῶν πάγων. Μετὰ ἕτερα εἰκοσιπέντε ἔτη, ἔπειτα ὁ πλοῦς τῶν πλοίαρχων Κέλλεττ και Μοῦρ πρὸς τὸν Βερίγγιον πορθμὸν, διὰ τῶν πλοίων Ἐράλδου και Πλότσερ. Δις ἀποπειράθη ὁ πλοίαρχος Κέλλεττ νὰ προέλθῃ πρὸς ἀνατολὰς πέραν τοῦ Ἀκρωτηρίου τῶν πάγων, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη, και τὸ μεταξὺ αὐτοῦ και τῆς Μελοβίλλης νήσου διάστημα ἦν ἐτι ἀγνωστος θάλασσα διὰ τοὺς θαλασσοπόρους. Ἄλλ' ἠρεύνησιν ἐπιμελέστατα τὴν Ἀσιατικὴν ἀκτὴν, και πολλὰ και σπουδαιότατα ἀνεκάλυψε. Τότε μόνον ἀπεφάσισε τὸ ναυαρχεῖον νὰ ἐπέμψῃ τὴν Ἐπιχειρήσιν και τὸν Ἐταστὴν πρὸς σύμπραξιν μετὰ τοῦ Ἐράλδου και Πλότσερ, και πρὸς κατώρθωσιν, εἰ δυνατόν, τῆς ὑπὲρ τὸ Ἀκρωτήριον τῶν πάγων διόδου διὰ τῆς πολιτῆς θαλάσσης, πρὸς τὴν Μελοβίλλην νήσον. Καὶ αὕτη ἡ ἐπιχειρήσις εἶναι εἰς ἡν θέλομεν ἰδιαίτέρως ἐνδιατρίψει.

Τὰ δύο ταῦτα πλοῖα ἐξέπλευσαν ἐκ Πλουμοῦθ τὴν 20 Ἰανουαρίου 1850, ἔχοντα τριῶν ἐτῶν ἐξόδια, και ἕκαστον ἀνὰ ἐξήκοντα ἕξ ἀνδρας. Τὴν Ἐπιχειρήσιν ἐκυβέρνα ὁ πλοίαρχος Κολλινσῶν, ὁ ἀρχαιότερος ἀξιωματικὸς τοῦ στόλου, τὸν δ' Ἐταστὴν ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ὑποπλοίαρχους Γυρνέην Κορσουέλλ, και Ἀσσουέλλ, τὸν λόκτορα Ἀρμιστράγγ, τὸν χειροῦργον Πείρς, και τὸν Κ. Νεϊρτσιγγ, Μοραβῶν ἱεραπόστολον, ἐνσπῶντα ἀριστὰ πάσης τῆς διαλέκτους τῶν Ἐσκιμῶς. Εἶχον δὲ διαταγὴν νὰ προῦσιν παντὶ σθένει μέχρι τῶν Σανδοῖγων νήσων, ἐνταῦθα νὰ μείνωσιν ὅπως παρασκευασθῶσι, και ἐντεῦθεν πᾶσαν νὰ ναταθάλωσι προσπάθειαν ὅπως διαβῶσι τὸν Βερίγγιον πορθμὸν, και ἀφίγῶσιν εἰς τὸ Ἀκρωτήριον τῶν πάγων μέχρι πρώτης Αὐγούστου.

Τὴν Ἐπιχειρήσιν και τὸν Ἐταστὴν διεχώρισε θύελλα κατὰ τὸν Μαγελλάνιον πορθμὸν, και ἐκτοτε οὐδέποτε ἀπῆντησάν πλέον. Ὁ Ἐταστὴς ἐπικολούθησεν μόνος τὸν πλοῦν του πρὸς τὰς Σανδοῖγους νήτους, ὅπου ἐρθετε τὴν 29ην Ἰουνίου, ἀλλ' ὅπου δὲν εἶρεν οὐδὲ τὴν Ἐπιχειρήσιν, οὐδὲ τὸν Ἐράλδον, διότι ὁ πλοίαρχος Κέλλεττ εἶχε προχωρήσει πρὸς τὸν Βερίγγιον πορθμὸν, ἀπελπισθεῖς ν' ἀπαντήσῃ τὴν Ἐπιχειρήσιν ἢ τὸν Ἐταστὴν εἰς τὰς Σανδοῖγους νήτους. Ἐπομένως πάλιν ὁ Μακλιούρ ἔμεινε μόνος. Ὁ Ἐράλδος εἶχε προχωρήσει μέγρι τοῦ Μουζούριου ἀκρωτηρίου, ὅπως ἐνθαψῆ ἐνταῦθα εἰδησιν διὰ τὸν πλοίαρχον Κολλινσῶνα, και ἐπέστρεψε πρὸς μεσημβριαν, ὅταν ἀπῆντησε μεμονωμένον πλοῖον, ἀναπλέον τὸν πορθμὸν. Τὸ πλοῖον τοῦτο ἦτον ὁ Ἐταστὴς.

Ὁ πλοῦς αὐτοῦ ἦν ἐκ τῶν σπανιωτάτων. Πρὸ εἰκοσιῶν ἡμερῶν μόνον, ἦτοι ἀπὸ τῆς 4ης Ἰουλίου εἶχεν ἐκπλεύσει ἐξ Ὀαγίς, διήλθε διὰ τῶν Σανδβίχων νήσων τὴν 5ην, διὰ τοῦ Βεργιγγίου πορθμοῦ τὴν 27ην, καὶ εἶδε τὸν Ἰράλδον τὴν 31ην· ἦν δὲ ὁ πλοῦς του εὐθύς, καὶ εἶχεν οὐριον τὸν ἄνεμον καὶ λαμπρὸν καθ' ὅλον τὸ διάστημα. Ὁ πλοίαρχος Κέλλεττ ἠθέλησε νὰ δώσῃ τινὰ ἐφόδια εἰς τὸν Ἔτασθην, ἀλλ' οὗτος εἶχεν ἄφθονα, καὶ οἱ ναῦται ὅλοι ἦσαν ἐντελῶς ὑγιεῖς καὶ εὐθυμοί. Ὁ Κέλλεττ ἐπεσκέφθη τὸν συνοδοιπόρον του, καὶ ἐθαύμασε τοῦ πλοίου τὴν τάξιν, τὴν καθαρότητα. Ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ δὲν ἐπῆγει πολὺ τὸ πλοῖον τοῦτο ὡς δρομῆα, τὸ ἐβλεῖρε ὅμως ὡς ἄριστον εἰς τὴν κατὰ τῶν πάγων πάλιν. Τὰ δύο πλοῖα ἐχωρίσθησαν τὸ μεσονύκτιον· ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρῶς ἀπὸ τῆς βορειανατολικῆς, καὶ ὁ Ἔτασθης εἶχεν ὅλα τὰ ἱστία του ἀναπεπταμένα.

Τότε ὁ πλοίαρχος Κέλλεττ ἐπτυξε πρὸς τὸν κίνδυνον τοῦ μεμονωμένου τούτου πλοίου, τοῦ εἰσπορευόμενου εἰς τὰς ἐκτάσεις τῶν παγετῶν, καὶ διὰ σημείων τὸ ἀνεκάλεσεν. Ἀλλ' ὁ ἦρωας κυβερνήτης τοῦ Ἔτασθου, ἀπήντησε τηλεγραφικῶς: « Δὲν δύναμαι νὰ σταθῶ. — Σπουδαῖον καλῆρον. — Ἴδια εὐθύνη, » καὶ ὤρμησε πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, ἀκαταμάχητον ἀποφασίζων νὰ ἐκπληρώσῃ ὅ,τι ὑπεσχέθη ἀναχωρῶν τῆς Ἀγγλίας, ν' ἀναδειχθῆ ἄξιός τῆς θέσεώς του, νὰ εὕρῃ τὸν Φραγκλίνον, ἢ νὰ εὕρῃ τὴν διόδον.

Ὁ μεσονύκτιος οὗτος χωρισμὸς κατὰ τὴν 1ην Ἀυγούστου 1850, ἦν ὁ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ Μακλιούρ πρὸς πᾶσαν ζωὴν, ἐντὸς τοῦ πλοίου του καὶ ἐπὶ τρία ἔτη. Κατὰ πρῶτον δὲ μετὰ ταῦτα χεῖρ φιλικῆ ἐσφιγῆε τὴν χεῖρά του, αὐτοῦ πάλιν τοῦ πλοίαρχου Κέλλεττ, κατὰ τὸ ἕτερον μέρος τοῦ κόσμου, ἀφ' οὗ ὁ Μακλιούρ ἀνεκάλυψε τὴν διόδον, καὶ ἴστατο εἰς τὴν Μελβίλλην νῆσον, ὁ πρῶτος εἰς αὐτὴν ποτὲ φθάσας ἀπὸ τοῦ Εἰρηναιῶν ὠκεανοῦ, καὶ κατὰ γράμμα ἐκπληρώσας τὰς ὁδηγίας τοῦ ναυαρχείου. Μετὰ τῆς σατρῆς ἡμέρας εἶδε καὶ ὁ Πλόβερ τὸν Ἔτασθην, κατακαλυμμένον ὑπὸ ἱστίων, καὶ διευθυνόμενον πρὸς βορρᾶν καὶ τὸ Ἀκρωτήριο τοῦ Βάρρῳ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δ' ἐκείνης, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ γῆ ἐπληρώθη ὑπὸ τῆς φήμης του, σιγὴ μυστηριώδης ἐπεκράτησε ἐπ' αὐτοῦ. Τρία ἔτη παρήλθον, καὶ οὐδεμίαν εἰδήσιν περὶ τοῦ μεμονωμένου τούτου πλοίου, τοῦ βυθισθέντος εἰς τὸν αἰώνιον πάγον! Μικρὰ ὑπῆρχεν ἐλπίς ὅτι ποτὲ θὰ ἐπέστρεψεν ἀδύνατον σχεδὸν ἐφαινετο, πλην διὰ θαύματος.

Τὴν 6ην Ἀυγούστου κατὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ Ἔτασθης περιέπλευσε τὸ Ἀκρωτήριο τοῦ Βάρρῳ μετὰ ἕνα δὲ μῆνα ἀφίχθησαν εἰς τὸ Ἀκρωτήριο τοῦ Βαθύρστου καὶ εἰς τὸ τοῦ Πάρρη, ἰχνηλατοῦντες καὶ διατέμνοντες ὅπως δῆποτε τὴν ὁδὸν τῶν παρὰ τὴν παραλίαν. Μετὰ ταῦτα δ' ἐστράφησαν εὐθὺς τῆς ἄρκτου πρὸς τὸν πολικὸν ὠκεανόν, καὶ εἶδον ὑψηλὴν γῆν ὡς πενήκοντα μίλια ἔμπροσθεν. Πᾶσαν ταύτην τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ἐπάλαισαν ἐναντίον τοῦ ἀέμου, καὶ τὴν ἐπομένην αὐγὴν ἐφθασαν

εἰς τὴν μεσημβρινὴν στερεάν, ἦτις ὑψοῦτο χιλίους πόδας καθέτως ὑπὲρ τὴν θάλασσαν. Ἐνταῦθα ὤρμηθησαν, ἐκάλυψαν τὴν ἀνακάλυψιν αὐτῶν Βεργιγγίαν νῆσον, καὶ εὗρον ἐν αὐτῇ ἐκτεταμένην γῆν, ἔχουσαν ὠραίους ποταμούς καὶ λίμνας, σειρὰς ὄρεων, αἰσθημένων εἰς ὕψος δισχιλίων καὶ τρισχιλίων ποδῶν, κοιλάδας πρασίνας ὑπὸ χλόης, καὶ ἐν αὐταῖς ἀγέλας ἐλάφων καὶ βοῶν μωγοδόλων.

Πορθμὸς διήρει τὴν χώραν ταύτην ἀπὸ ἑτέρας, ἐχούσης σειρὰν ἡραιωτικῶν, καὶ χληρᾶς κοιλάδας. Ἐνόμασαν δὲ αὐτὴν χώραν τοῦ ἡγεμόνος Ἀλβέρτου, τὸν δὲ πορθμὸν εἶπον ἐπώνυμον τοῦ ἡγεμόνος τῆς Γάλλης. Ἀνέπλευσαν δὲ τὸν πορθμὸν τοῦτον μέχρι 25 μιλίων ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βάρρῳ, ἦτοι κυρίως ἀπὸ τῶν ὑδάτων τῆς Ἀτλαντικῆς. Ἡ ἐπιτυχία ἐφαίνετο ἤδη ἐπιπέρουσα πάντας τῶν τοῦ ἀγῶνα, ὅταν βορειοδυτικὸς ἄνεμος ἐκίνησε τὸν ὕλον ὄγκον τῶν πάγων πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἀπέκλεισε τὴν εἴσοδον τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βάρρῳ. Παγασκόπελος, 8½ μιλίων τὸ μῆκος, διέπῃ πλησίον τῶν μεθ' ὀρμῆς, καὶ ἤγγισε τὸ πλοῖον, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐβλαψε. Τὴν νύκτα ἐεῖνη, ἦτις ἦν ἡ 17 τοῦ Σεπτεμβρίου, προσέδρασαν τὸ πλοῖον διὰ σχοινίων καὶ δεσμῶν πρὸς παγασκόπελον ἔχοντα ὀκτὼ σπιθαμῶν πᾶχος, καὶ εἰς αὐτὸν ἔμεινον ἐπὶ δέκα μῆνας προσδεδεμένοι. Μετ' αὐτοῦ κατέβησαν τινὰ μίλια τοῦ πορθμοῦ, καὶ τέλος ἐπάγωσαν τὴν 30 Σεπτεμβρίου, δύο μῆνας ἀφ' οὗ εἶχον εἰσέλθει εἰς τοὺς παγετούς, ἐκτελέσαντες, κατὰ τὴν εὐγενῆ μαρτυρίαν τοῦ Πάρρη, τὸν θαυμασιώτερον πλοῦν ἀφ' ὅσους ποτὲ ἐγένοντο ἐντὸς μιᾶς ὥρας τοῦ χρόνου, καὶ οἷον οὐδένα ἔχουσι ν' ἀναδείξωσιν αἱ πολικαὶ θαλασσοπλοῖαι. Αἰετὶ πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἡ εὐρεία αὐτῆ ἐκτασις ἀπὸ τοῦ Βεργιγγίου πορθμοῦ μέχρι τῆς Μελβίλλης νήσου, μέχρι 900 χιλίων μιλίων μῆκος, οὐδέποτε πρὶν εἶχε διαπλευσθῆ. Ἐκ τοῦ Εἰρηναιῶν ὠκεανοῦ, εἶχον φθάσει θαλασσοπόροι μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου τῶν πάγων, ἀλλ' οὐχὶ περαιτέρω. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ ὁ Ἐδουάρδος Πάρρης, θαυμασίως ἐπιτυχῶν, εἶχε φθάσει τὴν Μελβίλλην νῆσον· ἀλλὰ τριάκοντα ἔτη εἶχον παρέλθει καὶ οὐδὲν ἕτερον πλοῖον ἐδυνήθη νὰ φθάσῃ τόσον μακρὰν. Καὶ τοὺς τῆς Ἀμερικῆς ποταμούς, τὸν Μακένζιον καὶ τὸν τῶν Καλιφορνείων κατέβησαν ὁδοιπόροι, καὶ εἶδον πέραν τῆς στερεᾶς τὸν μέγαν πεπηγμένον ὠκεανόν. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ εἰσπλεύσῃ εἰς αὐτόν. Ἡ ἀνατολὴ, ἡ δύσις καὶ ἡ μεσημέρια, αἱ ἑκατονταετηρίδες, ἦλθον ἀλλεπάλληλοι καὶ προσέβαλον τοὺς παγασκόπελους τῆς σιωπηλῆς ταύτης θαλάσσης· ἀλλ' οὐδεὶς ποτὲ ἐπάτησε τὴν ὁδὸν ταύτην, μέχρις οὗ ὁ Μακλιούρ, ὁ μέγας Ἀργοναύτης τοῦ πόλου, θαρραλέως ἐδουδίθη εἰς τὴν ἀπέραντον τῶν πάγων ἐρήμωσιν, καὶ διεγράψε τὴν διόδον ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸν ἄλλον ὠκεανόν ἐπὶ τοῦ χάρτου τοῦ κόσμου, διὰ τῆς τροπιδος τοῦ πλοίου του.

Ὁ χειμὼν ἤρχιζεν ἤδη, καὶ τὸ πλοῖον ἐμπεπηγμένον εἰς τὸν πάγον, εἶχεν ἀνωθεν καλυφθῆ, καὶ τὰ πάντα εἶχον προκατασκευασθῆ, ὥστε ἂν ὁ πάγος

προσέβαλλεν αίφνηδίως τὸ πλοῖον, νὰ δυνηθῶσι νὰ τὸ ἐγκαταλείψωσιν ἐν ἀκαρεῖ, χωρὶς φόβου μὴ ἀποθάνωσι τῆς πείνης. Τούτων δὲ διατεθέντων, ἔμνευε ν' ἀποφασισθῆ τὸ μέγα ζήτημα· ὑπῆρχε κοινω- νία μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βάρρω, μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ὑδάτων τῆς Ἀτλαντικῆς. Τοῦτο ἦν αὐτόχρημα ἡ λύσις τοῦ προβλήματος περὶ τῆς βορειοδυτικῆς διόδου. Ὁ Μακλιούρ λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ ἕξ ἄνδρας καὶ ἐν ἔλκυθρον, ὠδο- πόρησεν ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἐπὶ τοῦ πάγου, τὴν δὲ ἕκτην, ἔστησαν τὰς σκηνὰς τῶν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βάρρω. Τὸ ζήτημα ἐπομένως εἶχε λύσῃ. Ἀντικρὺ τῶν ἔκειτο ἡ Μελβίλλη νῆσος, ἀφ' ἧς ὁ Ἰδουάρδος Πάρρης, ὁ πρῶτος ποτὲ φθάς μέ- γιστος αὐτῆς, εἶδε μακρόθεν τὸν τόπον τοῦτον, ἐφ' οὗ μετὰ τριάκοντα ἔτη ἔμνευεν ὁ Μακλιούρ, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ὁ ποτὲ φθάσας ἐνταῦθα, καὶ ἐντεῦθεν θεω- ρῶν τὰ ὕδατα τῆς βορειοδυτικῆς διόδου. Ἐνταῦθα ὑψώσε στήλην, δεκαπέντε πόδας ὑψηλὴν, καὶ ἐπέ- γραψε τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνακαλύψεως, τὴν 26 Ὀ- κτωβρίου, 1850, ἡμέραν ἕκτοτε ἀείμνηστον εἰς τὰς νευτιὰ χρονικά. Τὴν 31 ἐπανῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ὠδοπορήσαντες 156 μίλια ἢ ἐννέα ἡμέρας. Ἄλλ' ὁ γενναῖος πλοίαρχος ἐκινδύνευσε νὰ μὴ ἰδῆ πλέον τὸ πλοῖόν του· διότι ὅταν ἀπειχον πεντήκον- τα μίλια ἀπ' αὐτοῦ, ἀφῆκε τὸ ἔλκυθρον, ἐπὶ σκοπῶ νὰ σπεύσῃ νὰ φθάσῃ ταχύτερον, νὰ παρασκευάσῃ τὰ πάντα διὰ τοὺς ἐπομένους συντρόφους του. Ἄλλ' ἐπῆλθεν ὁμίχλη καὶ σκότος βαλὺ, ὥστε δὲν ἠδύνα- το πλέον νὰ ἰδῆ τὴν πυξίδα· καὶ ἀφ' οὗ πολλάκις προσκόψας καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πάγους καὶ κινδυ- νεύσας νὰ θραύσῃ τὰ ὀστά του, ἠναγκάσθη τέλος νὰ σταλῇ, διότι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ προχωρήσῃ, τὴν νύκτα ἐκείνην παρεχώρη ἐν ᾗ τῆς χιόνας. Τὸ με- σονύκτιον τὸν ἐξύπνησε λαμπρὸν μετέωρον διατρέ- χον τὸν οὐρανόν. Οἱ ἀστέρες καὶ λαμπρὸν βόρειον σέλας ἐφώτισε τὸν οὐρανόν, καὶ τότε ἤρξατο πάλιν τῆς ὠδοπορίας του. Ἄλλὰ τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτ' ἐνόησεν ὅτι εἶχε παρέλθῃ τὸ πλοῖον κατὰ τέσσαρα μίλια· εἶδε δὲ καὶ νεαρὰ ἴχνη ἄρκτου πλησίον του, καὶ πυροβόλον δὲν εἶχε πρὸς ὑπεράσπισίν του ἢ ὀ- πιας δόση εἶδῃσιν. Οὐχ ἦσαν ὁμοῦς ἐφθασεν ἀδλα- θῆς εἰς τὸ πλοῖον, ἀδιάφορον, ὡς ὁ ἴδιος λέγει, ἂν ἐκοιμήθη μίαν νύκτα εἰς τὴν χιόνα, ἔχων ψυχὰς 15 βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδὲν, γείτονα ἄγριον ἄρκτον, καὶ ἄσιτος ὢν πρὸ εἰκοσιπέντε ὥρων.

Εἶχεν ἤδη ἀρχίσει ὁ χειμῶν, ὁ δεκάμηνος χειμῶν τῶν πολικῶν τόπων, ὅταν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας ζῶντες ἐνταφιάζονται ἐπὶ τοῦ ἡμίσσεως ἔτους. Περὶ τῆς Ἐπιχειρήσεως οὐδὲν πλέον εἶχεν ἀκούσει ὁ Μακλιούρ, ἀφ' οὗτου εἶχον χωρισθῆ εἰς τὸν Εἰ- ρηνναῖον ὠκεανόν. Ἡ ἱστορία τῆς, καθ' ὅσον τὴ γνωρίζομεν σήμερον, δὲν ἦτον λαμπρά. Δεκατέσσα- ρας μόνον ἡμέρας μετὰ τὸν ἕκταστὴν διήλθε τὸν Βερίγγιον πορθμόν· μετὰ ταῦτα δὲ, κωλυομένη ὑπὸ τῶν πάγων, καὶ ἀγνοῦσα τῶν ἄλλων πλοίων τὴν τύχην, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λιμένα Γράντλην, ὅπου καὶ ἠγγυροβόλησε. Τὴν 19ην Σεπτεμβρίου διήλθε

ἐκ νέου τὸν Βερίγγιον πορθμόν. Ἄλλὰ τότε ἤδη ὁ Μακλιούρ εἶχε προβῆ κατὰ 700 μίλια πρὸς τὸ ἀνατολικώτερον, κατὰ 10 μοίρας βορειότερον, καὶ εἶχε σχεδὸν εὑρεῖ τὴν βορειοδυτικὴν διόδον. Ἐπο- μένος ἡ Ἐπιχείρησις ἠναγκάσθη νὰ ὀπισθοδρομήτῃ καὶ ἐκ δευτέρου, καὶ νὰ παραχειμάσῃ εἰς Χογκ- Κόγκ.

Ὅταν δ' ἦλθε τὸ ἔαρ, καὶ ἦτον δυνατὴ ἡ δὲ ἔλκυθρων ὠδοπορία, ὠργανίσθησαν ἐπιχειρήσεως ἐκ-δρομαί. Ὁ ὑποπλοίαρχος Κρεσσουέλ μετὰ ἕξ ἀνδρῶν ἐπορεύθη πρὸς βορρᾶν, καὶ ἠρεύνητε πᾶσαν τὴν ὑψη- λὴν παραλίαν τῆς Βερίγγιας νήσου, ἧτις ὑψοῦται εἰς 1000 ἢ 1400 πόδας. Ἐν 32 ἡμέραις διήλθε 320 μίλια, καὶ ὠδοπόρησεν εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ἐπὶ τῆς πολικῆς θαλάσσης. Εὖρε δὲ ἐν τῇ Βερίγγια νήσῳ πλουσίας ἐκ προσχώσεως πεδιάδας καὶ κοιλά- δας, πλήρεις ἀγελῶν μωσχόλων βοῶν, ἐλάφιων καὶ λαγωῶν. Ἡ χώρα ἐφαίνετο κατάλληλος εἰς ζωὴν ἄν- θρώπων, ἀλλ' ἄνθρωπος δὲν ὑπῆρχεν αὐτότε· ὑπῆρχον ὅμως πολλὰ ἴχνη ἀρχαίων οἰκισέων, ἐξ ὧν ἀποδει- κνύεται ὅτι ἐν ἄλλοις καιροῖς ὁ τόπος οὗτος ἦτο κα- τωκημένος, καὶ ὅτι φυλὴ τις ἐκ τῆς ἀρχαίας γενεᾶς, ἧς ἄγνωστος εἶναι ἡ καταγωγή, καὶ ἧτις περιουκεῖ τὸν πόλον, διέτρεψε ποτὲ εἰς τὰ μέρη ταῦτα.

Αὐτοὶ ὀνομάζουσι ἑαυτοὺς Ἴνουῖτ ἦτοι ἀνθρώ- πους, οἱ δὲ Ἴνδοὶ τοὺς καλοῦσι Ἑσκιμῶους ἦτοι ὠ- μομάτους. Εἶναι δὲ λαὸς ἄνευ παραδόσεων, ἄνευ θρησκείας ἢ νόμων, καὶ ὁμοῦ δὲν εἶναι ἄγριοι. Τινὲς τῶν φυλῶν δὲν ἔχουσι λέξιν ἐκφράζουσαν τὸν πόλε- μον. Εἶναι εἶδος ἀνθρώπων παιδαριῶδες, εὐθυμοί, πολὺλογοί, πονηροί, φιλοκόλακες, χαίροντες εἰς τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ὄρχησιν, παῖδες τῶν πάγων, οὐδε- μίαν ἔχοντες συγγένειαν μετὰ τῶν Ἰνδῶν τῶν κα- τοικούντων τὴν βόρειαν Ἀμερικὴν, οὐδέποτε μεταβάλ- λοντες τὸν βίον των, εἰσὶν οἱ αὐτοὶ σήμερον ὡς ἦσαν ὅταν πρὸ δέκα ἑκατονταετηρίδων τοὺς εἶδον κατὰ πρῶτον οἱ Σκανδιναβοὶ, καὶ τοὺς ὠνόμασαν Στρα- λίγγις ἢ νάννους. Κατὰ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προ- σώπου, ἔχοντας κεκλιμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὴν κεφαλὴν πλαγίως ὠγκωμένην, ὡς καὶ κατὰ τὴν θαυ- μασίαν μιμητικὴν αὐτῶν ἰκανότητα, ὁμοιάζουσι τοὺς Κινέζους. Δὲν εἶναι δὲ παντάπασι δυσειδεῖς, ἔχουσι μέλανας ὀφθαλμοὺς, εἰσὶ βραχύσωμοι μᾶλλον, δια- κρινόμενοι ἰδίως διὰ τὸ κάλλος τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν των. Φέρουσι δέρματα ἀρκτικῶν θηρίων, καὶ ζῶσιν ἐντὸς καλυβῶν γινοποήκτων, ἐν αἷς οὐχὶ πῦρ, ἀλλὰ λύχνος χρησιμεύει εἰς φωτισμὸν καὶ θέρμανσιν καὶ παρασκευὴν τῶν ἐδωδῶν. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἡ τραπὴ προφυλάττει κατὰ τοῦ ψύχους. Ἀυτομάτως τὸν χημικὸν τοῦτον νόμον γνωρίζων ὁ Ἑσκιμῶς, τρώγει 14 λίτρας ὠμοῦ σαλμώνος εἰς ἓν γεῖμα, καὶ 20 λ. κρέατος τὴν ἡμέραν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ βρεξίς αὕτη εἶναι προϊόν τῆς θερμικρασίας, δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν ποίας βαπάνους ὑπέφερον ὁ Μακλιούρ καὶ οἱ σύντρο- φοί του, ὅταν εἶχον μόνον ἡμίσειαν λίτραν κρέατος ἕκαστος τὴν ἡμέραν.

Τρώγουσι δὲ καὶ μεγίστην ἐλαίου ποσότητα, οὐδὲ δύνανται νὰ ζήτωσι ἄνευ αὐτοῦ. Καὶ αὐτὰ τὰ βρέφη

τρέφονται με λίπος κήτους. Ἡ χημεία ἀποδεικνύει ὅτι ἡ χημεία αὐτοῦ παράγει ζωϊκὴν θερμότητα, καὶ λυπηρὸν ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι ναῦται αἰτνάνονται ἀνυπερίκνητον ἀειδίαν εἰς τὴν γῆσιν αὐτοῦ. Ἐὰ πάντα φαίνονται ἀποδεικνύοντα ὅτι τὸ γένος τοῦτο μετὴ νάστευσε πρὸς μεσημβρίαν ἐκ τοῦ ἀπωτάτου καὶ ἤδη ἀπροσπελάτου πόλου, ὅπου ἦσαν ἡ πρώτη αὐτοῦ φωλαῖα. Καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς βορείας γραμμῆς τῶν ἀκτῶν πρὸς τὴν Μελοβιλλὴν νῆσον, καὶ ἐπ' αὐτῆς ταύτης τῆς νήσου, καὶ ἐπὶ τῆς Βεριγγίας νήσου, εὐρίσκονται ἰχνη τῆς φυλῆς ταύτης, ἀποδεικνύοντα ὅτι κατὰ μακροκρυσμένους χρόνους πᾶσα ἡ χώρα ἦν ὑπ' αὐτῆς συνωκισμένη, ἂν καὶ ἀνθρώπος ζῶν δὲν συνταράττη σήμερον τὴν σιγὴν τῶν ἀπεράντων τούτων ἐρημῶν. Τὸ ρεῖμα τοῦ πληθυσμοῦ ἀπεσώθη πρὸς τὴ νοτιαν ἀκτὴν, τὴν πληθυσσιωτέραν τῆ Ἀμερικῆ. Ἴσως ἡ Ῥωσικὴ παράδοσις ἔχει βάσιν τινα, καὶ ὑπάρχει ἡ ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν πολιτικῶν παγετῶν ἰσραϊα τὴς χώρας, ὅθεν κατὰγονται αἱ φυλαὶ αὗται. Ὅπως δὲ ποτε, ἀποδείξει ὑπάρχουσιν ὅτι ἡ θερμοκρασία τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν ἦν πο-σ ἀσυγκρίτως ὑψηλοτέρη, ἐλεῖ ὅπου σήμερον τὸ θέρος εἶναι εἰς τὸ σημεῖον τοῦ πάγου, ὃ δὲ χειμῶν πενήκοντα ἢ εἰκοκοντα βαθμοὺς ὑπ' αὐτὰ. Εἰς τὴν Βεριγγίαν νῆσον ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ εὗρε λειψανα ἀπεράντου δάσους, ἐκτεινομένου ἐπὶ μακρᾶς σειρᾶς ὁρέων, καὶ ὅλας τὰς σάραγκας πλήρεις τμημάτων ξύλων καταχθέντων ἐκ τῶν δασῶν τούτων, ἂν καὶ οὐδὲ ἐν δένδρον εὐρίσκειται εἰς τὰς ὑπερβορείους χώρας, πέραν τῆς εἰηκοστῆς μοίρας. Ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ καλεῖ τὰ λειψανα ταῦτα ἀπαλειθιωμένον δάσος. Ἐλαβε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ ἐν τῶν ἐλαχίστων τμημάτων, ἔχον ἑπτὰ ποδῶν μῆκος καὶ τριῶν ποδῶν περιφέρειαν, ὅπως τὸ φέρῃ εἰς Ἀγγλίαν, καὶ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν σοφὸν τὰς ἐρεῖνας. Εἰς τὸ Βαπ ὕρμιον ἀρωτήριον ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ εὗρε προσέτι δεκαπέντε ἡριστερογενεῖς λόφους, ἐντὸς μικροῦ διαστήματος πενήκοντα ὀργυρίων, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξήρχετο πυκνὸς καὶ λεπτὸς καπνός, ὡστε ἐφαίνοντο ὡς λευκαὶ σκιηαί. Ὁ Δόκτωρ Σκορσεδὴς διασχυρίζεται ὅτι ἡ θερμότης κατὰ τὸν πόλον εἶναι ἐπὶ τοῦ βραχέως θέρους αὐτοῦ, κατὰ ἕν τέταρτον μείζων τῆς θερμότητος τοῦ ἰσημερινοῦ ὡστε κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς πλάσεως, πρὶν σωρευθῶσιν ἐνταῦθα χιόνες καὶ πάγοι, τὸ κλίμα τῶν μερῶν τούτων ἐδύνατο νὰ εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὸ τῶν τροπικῶν. Ἀλλ' ἀφ' ὅτου αἰὼν μετὰ αἰῶνα ἐσώρευσαν παγετοὺς καὶ ἐπύκνωσαν τὴν χιόνα, ἡ θερμοκρασία βαθμηδὸν ἐταπεινώθη, μέχρις οὗ ἡ ὑπερβορεία τῶν ἀνθρώπων φυλῆ, ὅμοια εἰς τὴν πορείαν τῆς πρὸς τοὺς παγοσχοπέλους, κατῆλθε πρὸς τὰ νοτιώτερα, βιασθεῖσα ὑπὸ τῶν παγετῶν νὰ ζῆ τῆσιν κλίμα μᾶλλον κατοικητὸν.

Εἰς τὴν μεγάλην χώραν, τὴν πρὸς μεσημβρίαν ἀνακαλυφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Μακλιούρ, καὶ ἐπανομασθεῖσαν χώραν τοῦ ἡγεμόνος Ἀλξέρτου, εὐρέθη οἰκοῦσα ἀρχιγενῆς φυλὴ ἡμερας, ἧτις οὐδέποτε εἶχον ἰδῆ Εὐρωπαϊούς. Οὐδεμίαν εἶχον παράδοσιν πῶς εἶχον ἔλθῃ ἐνταῦθα, καὶ οὐδέποτε ἐγκαταλεί-

πυσει τὸν ἐρημὸν τοῦτον τόπον. Πολέμικα ὄπλα δὲν εἶχον παντάπασιν, οὐδέποτε εἶχον ἰδῆ αἰθρῶν, ἀλλ' ἄλλα τὰ θρησκευτικὰ ἐργαλεῖά των ἦσαν χαλκᾶ, διότι ὁ χαλκός εἶναι εἰς τὸ μέρος εἰσινο ἀφθονός ὡς οἱ λίθοι. Ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ τοὺς ἐπετιέθη μετὰ τοῦ διερχομένου, ὅπως ἐρευνήσῃ περὶ τοῦ φραγκοκλίμου. Κατ' ἀρχὰς ἐπρόμαζαν οἱ ἑγγχώριοι οὗτοι μεγάλως, καὶ ἐνεύσαν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους νὰ μὴ πλησιάζωσι, κατ' ἄλλοτε μεγάλως φωνάζοντες, «ὦ! πολὺ φοβούμεθα!» Ἀλλ' ἐνθαρρυνθέντες διὰ τῶν διῶρων, καὶ διὰ τῆς πρηνείας τοῦ διερχομένου, ὅστις ἐδύνατο ἐντελῶς νὰ συνομιλῇ μετ' αὐτῶν, διότι ἡ γλῶσσά των ἦν ἡ ὁμιλουμένη καὶ ἐν Αἰθιοπία, συγκατένευσαν εἰς συνδιαλέξειν, ἀλλὰ περὶ τῶν πλοίων οὐδὲν ἐγνώριζον. Περίτρογον ὅτι αὕτη ἡ ὀλίγων στιγμῶν συνομιλία μετὰ τῶν ἀπελθῶν ἀγρίων ἦν ἡ μόνη μετ' ἀνθρώπων κοινωνία ἣν ἔλαβον ἐπὶ τρία ὀλοκλήσια ἔτη ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ καὶ οἱ ὄπαδοί του.

Ἐπὶ δέκα μῆνας ἔμενον ὁ ἑτασθὴς ἀκινήτως ἐμπειρημένος εἰς τὸν παγοσχοπέλον. Μετὰ ταῦτα δὲ κατ' Ἰούλιον τοῦ ἐπομένου ἔτους, 1851, ἐπροσπάτησαν νὰ ἐλευθερώσωσι τὸ πλοῖον, βρηγνόντες τὸν πάγον, καὶ ἐδύνασαν πρὸς τοῦτο εἰς τὴν θάλασσαν, ἐντὸς πάλιν ἀγγεῖου πυρίτην ὄσσην δέχεται τριακονταεξὶ λίτρων πυροβόλου. Ὁ πάγος εἶχεν ἐνδεκα ποδῶν πάχος, καὶ τετρακοσίων ποδῶν διάμετρον. Οὐχ ἦτον ὅμως τὸ πείραμα ἐπέτυχε ἰσχυρῶς, καὶ σχισθέντος τοῦ πάγου καὶ ὅλας τὰς διευθύνσεις, τὸ πλοῖον διήλθεν εὐκόλως. Ἀλλ' ὁ πάγος δὲν μετεκινεῖτο ἀπὸ τὸ στόμιον τοῦ παρῆμας τοῦ Βαδῶν, δι' ὅλου τούτου τοῦ ἀγγεῖου θέρους δι' ὃ ἐστράφησαν ὅπως ἀποπειραθῶσι τῆς διόδου διὰ τῆς βορείας πλευρᾶς τῆς Βεριγγίας νήσου, διότι ἠξέουρεν ὁ Μακλιούρ ὅτι ὑπῆρχε διῶρος μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς νήσου Μελοβιλλῆς. Ἐκ δευτέρου λοιπὸν περιέκλεισαν τὸ ὑψηλὸν μεσημβρινὸν ἀκρωτήριον, τὸ ἐπώνυμον τοῦ Νέλσονος, καὶ εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν εὗρον τὴν χώραν κεκαλυμμένην ὑπὸ χλόης πρασίνης. Πολυαριθμοὶ χηνῶν ἀγέλας εἶδον ἐπ' αὐτῆς, παμπληεῖς νῆσαι ἐπέτων περίως, καὶ ἔλαφοι καὶ βόες ἐνέμοντο τὰς πρασίνους κολάδας. Ἀλλὰ πρὸς βορρᾶν προχωρήσαντες, εὗρον πάλιν τὸν πάγον, τὸν ὅλον καταπληκτικὸν ὄγκον τοῦ πολιτικοῦ πάγου, στραμμένου πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ ἰσχυροῦ δυτικοῦ ἀνέμου. Ἀπᾶς μέγας παγοσχοπέλος ὑψώθη ἐπὶ τριακοντα ποδῶν καλῆτως ὑπὲρ τὸ πλοῖον, ἀπειλῶν νὰ καταπέσῃ καὶ νὰ τὸ σκτριῇ ὅταν αἰφνης ἐσχίσθῃ καὶ ἐσκορπισθῇ, ἀφείς αὐτὸ ἀλαβῆς. Καὶ αὕτως τὸ πλοῖον συνελήθη μετὰξὺ δύο πάγων καὶ ἠναγκάσθη νὰ τοὺς παρακαλοῦν ἀναγκασίως. Ὁ Μακλιούρ ἀπεπειράθη νὰ σχίσῃ τοὺς ὄγκους τούτους διὰ 150 λίτρων πυρίτιδος, καὶ ἐπέτυχε. Ἄν ὅμως πάντε λεπτὰ περισσότερον ἔμενε τὸ πλοῖον αἰχμαλωτον, κατεσυντριβέτο ὡς κέλυφος καρούου. Ἀλλοτε 250 λίτραι πυρίτιδος τοῖς ἠνώεζαν ἀγκυροβόλιον, εἰς λιμένα ὅπου διέμεινον ἀσφαλεῖς κατὰ τοῦ πολιτικοῦ πάγου, τοῦ ὀγκωδεστέρου καὶ καταπληκτικωτέρου ἀφ' ὅσους εἶδε ποτὲ ἀνθρώπινος ἀ-

φθαλμούς. Τὴν 24ην ἔφθασαν εἰς λιμένα ἀσφαλῆ, πρὸς μασσηρίαν, ἐν ᾧ ἡ μεγάλη πολιτικὴ πίεσις διήρχετο πρὸς τὰ βορειανατολικά. Ἐνταῦθα ἐπέγνωσαν τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1851, καὶ ἐκεῖ μένει τὸ πλοῖόν των μέχρι τοῦδε δεδεμένον ὑπὸ τῶν πάγων. Τρεῖς χειμῶνας ἔζησαν ἐντὸς ταύτης τῆς παγετώδους φυλακῆς, « ἦν, εἰς εὐγνωμόνα ἐνθύμητιν τῶν παντοίων κινδύων οὗς διεφύγαμεν ἐν τῷ διάπλω τῆς τρομερᾶς ταύτης πολιτικῆς θαλάσσης, ὠνομάσαμεν, ἔγραψεν ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ πρὸς τὸ ναυαρχεῖον, *Λίμενα ἑλευθερίας.* »

Ἡ περὶ αὐτοὺς γῆ ἦν ἄγονος ἄργιλος, ἀνευ φυτῶν ἢ ἔχουσι τινος ζώου, μελανή, γυμνή καὶ ξηρά, ὅλως διαφορᾶς τῆς δυτικῆς παραλιας. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης αἱ μερίδες τῆς τροφῆς τοῦ πληρώματος κατεβιάσθησαν εἰς τὰ δύο τρίτα τῶν συνήθων, διότι ἄγνωστος ἦτον τῆς διαμονῆς αὐτῶν ἡ διάρκεια. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ θήρα ἤρξανε τὰ ἐφόδια των, καὶ ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν γίλιαι λίτραι κρέατος θηρίων ἐκρέμναντο εἰς τὰς ἀποθήκας των. Αἱ ὄλου τοῦ χειμῶνος τοὺς ὑπεμερίδια ἢ ἐλπίς ὅτι κατὰ τὸ ἐξ ἢ θελόν εὖρει πᾶν ὅ, τι ἤθελον εἰς τὴν νῆσον Μελοῖλλην ἢ πλοῖον, ἢ κἂν ἀποθήκην ἐφοδίων ἐγκαταλείψεισαν δι' αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Λύστινου, διότι ἐν ταῖς Σανδδίσχαις νήσοις εἶχον ἀκούσει περὶ τῆς ἀποστολῆς του ἐνταῦθα. Ἐπομένως, ὅμα ἀρχομένου τοῦ Ἀπριλίου, ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ ἀπῆλθεν ἐκεῖ ἐντὸς ἐλκύνων. Ἡ ἔδοιοπορία διήρκεσε δεκαοκτὼ ἡμέρας, ἀλλ' ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν *χειμερινὸν Λίμενα*, δὲν εὖρον οὔτε πλοῖον, οὔτε ἐφόδια, ἀλλὰ μόνον σημειώσιν τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπισκέψεως ἐνταῦθα τοῦ ὑποπλοίαρχου Μακ Κλιεντόκ. Ὅχι ἐφόδια! Κακὴ ἀγγελία διὰ τὸ πλήρωμα! Ἀξιοκατάκριτος ἀμέλεια τῶν πλοίαρχων Λύστινου καὶ Ὀυμάνη! διότι ἐγνωρίζον ὅτι ὁ Ἐταστής εἶχε διαταγῆν νὰ φθάσῃ ἂν ἐδύνατο εἰς τὴν Μελοῖλλην νῆσον καὶ ἐνῶ τόσοις ἀκαταλογίστους εἶχον εὐκολίας, καὶ ἰσόκληρον στόλον ὑπὸ τὰς ὀδηγίας των, ἐγκαταλείπουσι τὸν Μακλιούρ καὶ τοὺς γενναίους συντρόφους του μετὰ τοῦ μόνου των πλοίου, εἰς τὸν κίνδυνον ν' ἀποθάνωσι τῆς πείνης. Ἄν καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπιχειρήσεις τόπον ἀπερισκέπτως διευθύνθησαν, ὁ φραγκλῖνος ἀπέθανεν ἰσως λιμόττων, ἂν καὶ δεκαπέντε στόλους ἐπεμφεν ἢ Ἀγγλία εἰς ἀναζήτησίν του, ὡς ἐκινδύνευεν ν' ἀποθάνῃ ὁ Μακλιούρ, ὄντος πλουσίον στόλου πόσον πλησίον του.

Εἰς τὴν Μελοῖλλην νῆσον ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ ἐπέγραψε τὸ ὄνομά του ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λίθου, τοῦ φέροντος τὸ ὄνομα τοῦ γενναίου Πάρρη, προσέτι δὲ καὶ τὴν ἑσιν τοῦ πλοίου του. Αὕτη δὲ ἡ ἐπιγραφή ἐγένετο ἡ αἰτία τῆς σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τοῦ πληρώματος του ἀκριβῶς μετὰ ἓν ἔτος. Τὸ θέρος τοῦ 1852 παρήλθε, καὶ ὁ ἥλιος οὐδέποτε ἐράνη διὰ τῆς ὀμίχλης, οὐδέποτε ἐσχίσθη ὁ πάγος, καὶ πάντα ἀπελευθερώσεως ἐλπίς ἐφαίνετο ἀπολεσθεῖσα. Εἶχον ἤδη περιορισθῆ εἰς ἡμίσειαν λίτραν κρέατος καθ' ἡμέραν, εἰς κλίμα ὅπου ἐδύναντο νὰ τρώγωσι τέσσαρας. Ἡ διάθεσις τῶν ἀνδρῶν ἤρχισεν ἐνδιδουσα, ἤρχισαν αἰ-

σθανόμενοι ἑαυτοὺς ἐγκαταλειμμένους, καὶ ὅσα δεινὰ ἔφερον πρὶν ἐλαφρῶς, ἤρχισαν νὰ βαρύνωσιν ἐπ' αὐτῶν ἤδη. Ἡ μακρὰ, ἀδιαλείπτου νύξ, ὁ διηνεκὴς τῆς πείνης νιγμός, καὶ ὁ τρόμος ὁ ἐπερχόμενος αὐτοῖς ὡς πρὸς τὸ μέλλον, ἐσήκωνον καὶ φοβερὸν κατέστησαν τὸν χειμῶνα τοῦτον. Τὴν 8 Σεπτεμβρίου 1852, δύο ἔτη μετὰ τὴν καθειρξίν των ἐντὸς τοῦ πάγου, ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ συνεκάλεσε τὸ πλήρωμα, καὶ τοῖς κινήσειεν ὅτι, ἐπειδὴ ἐπέλειπον τὰ ἐφόδια, καὶ ἐλπίς ἀπελευθερώσεως δὲν ἐφαίνετο ὑπάρχουσα, κατὰ τὸν προσεχῆ Ἀπρίλιον ἐμελλε ν' ἀποπέμψῃ τὸ ἦμισυ πληρωμα εἰς Ἀγγλίαν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων νὰ μείνῃ ὅπως προσπαθήτῃ νὰ σώσῃ τὸ πλοῖόν του. Ἄν δὲ τοῦτο ἐφαίνετο διόλου ἀδύνατον, θὰ τὸ ἐγκατέλειπε καὶ αὐτὸς, καὶ κατὰ τὰ 1854 θὰ ἐπέστρεφε δι' ἐλκύνων εἰς τὸν Λεσπάλδιον λιμένα, ἐντὸς τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βάρβρα, ὅπου ἤθελον εὖρει πλοῖον καὶ ἐφόδια. Τὸ πλοῖον ἦτον ἐντελῶς σῶον, δὲν ἤθελον ἐπομέως νὰ τὸ ἐγκαταλείψῃ, μὴ εὐμενῆς τις στροφή τοῦ καιροῦ ἐν ᾧρα καταλλήλιω λύσῃ τὰ δεσμά του, καὶ διαθῶς διὰ τοῦ πορθμοῦ, ἐκτελέσῃ οὕτως ἐντελῶς τὴν βορειοδυτικὴν διάδασιν. Ἐ μέσῳ τοιούτων περιστάσεων ἡ 26η τοῦ Ὀκτωβρίου, ἡ δευτέρα ἐπέτειος ἡμέρα τῆς εὐρέσεως τῆς διόδου, πανηγυρίσθη ὡς ἑορτὴ, δι' ἀσμάτων καὶ δι' ὀρχήσεων, καὶ τὸ σκοτεινὸν μέλλον, καὶ τὰ δεινὰ τοῦ παρόντος, τὰ πάντα ἐλητημονήθησαν ἐν τῇ ὑπερηφάνῳ ἀλλ' ἀνιδιοτελεῖ συναισθήσει τῶν ὅσα κατώρθωσαν ὑπὲρ τῆς δόξης τῆς πατρίδος των.

Κατ' εὐτυχίαν οἱ θηρευταὶ των τοῖς ἔφερον νέαν τροφήν, διότι αἱ ἔλαφοι δὲν ἀναχωροῦσιν ἐν χειμῶνι, καὶ μετὰ ταπεινῆς εὐγνωμοσύνης ὁ ἀγαθὸς πλοίαρχος εὐχαριστεῖ τὸν θεὸν διὰ τὴν πολυεὐσπλαγχνίαν του ταύτην βοήθειαν, ἣτις τοὺς ἔσωσε τῆς πείνης. Καὶ τὰ Χριστούγεννα ἐπίσης, τὰ τελευταῖα ἃ πανηγυρίσαν ὅλοι ὁμοῦ, ἐορτάσθησαν καὶ αὐτὰ προσηκόντως, καὶ πλήρεις μερίδες τοῖς διενεμήθησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐκ τῶν κενῶν των ἀποθηκῶν. Τὸ πλήρωμα εἶχεν ἀποφασίσει νὰ καταστήσῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀξιομνημόνευτον. Ἐκάστη τράπεζα ἐφωταγωγήθη λαμπρῶς, καὶ ἐτοιμάσθη ὑπὸ τῶν κομητῶν τοῦ πλοίου διὰ δεκρῶν ζωγραφιδῶν, αἰτινες παρίσταν τὸ πλοῖον καθ' ὅλας τὰς κινδυνώδεις του θέσεις, ἐν τῷ διάπλω διὰ τῆς πολιτικῆς θαλάσσης. Καὶ ὅμως οἱ φαιδροὶ, οἱ εὐθύμοι ἐκείνοι, πρὸ δύο ἐτῶν ἦσαν ἐγκαταλειμμένοι εἰς πάγον, καὶ ἀποκεκομμένοι πάσης ἀνθρωπίνης κοινωνίας καὶ βοήθειας, ὡς ἂν ἦσαν ἐντὸς τοῦ πάγου. Ὅποιαν τιμὴν περιποιεῖ ἡ περίστασις αὕτη εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ κυβερνήτου των, ὅστις κατώρθωσε νὰ διατηρῇ ὑπομονὴν, ἀνδρείαν, γενναϊότητα, ἀκόμη καὶ εὐθυμίαν μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν, ἐν μέσῳ τῶν μεγίστων δεινῶν ὅσα ἀνθρώπινος νοῦς δύναται νὰ φαντασθῇ. « Ὅταν ἐβλεπον τὸν φαιδρὸν ἐκείνον κύκλον, γράφει ὁ Μακλιούρ εἰς τὴν ἐπίσημόν του ἀλληλογραφίαν, βαθεῖαν ἠσθάνομην εὐγνωμοσύνην διὰ τὰς ποιικίλας χάριτας ἃς ἐδαψίλευεν ἡμῖν ἡ ἐλετήμων Πρόνοια, εἰς ἣν μόνην ἀνήκει πᾶς αἶνος καὶ πᾶσα δόξα διὰ τὰς



ἀκείρους εὐεργεσίας της. » Ὅποια εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ πόσον ὠραῖον νὰ βλέπωμεν τὴν πρόσθετον ἐκείνην δύναμιν ἣν ἡ πρὸς Θεὸν πίστις περιποιεῖ εἰς τὸν μέγιστον φυσικὸν ἠρωϊσμόν!

Τὴν 3ην Μαρτίου ἐξελέγησαν ἐκ τοῦ πληρώματος ὅσοι ἐμελλον ν' ἀποπλεύσωσιν οἰκαδε, καὶ πληρεῖς μερίδες τοῖς ἐδόθησαν, ὅπως δυνηθῶσι ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὴν ὁδοποιίαν. Τινὲς ἐξ αὐτῶν, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ὑποπλοιάρχου Ἀσσέλλου, ἐμελλον νὰ διευθυνθῶσι δι' ἐλκύθρων πρὸς τὴν Μελοῦλλη νῆσον, ἐκεῖθεν δ' εἰ δυνατόν εἰς τὴν νῆσον Βείχην, ὅπου ἦν ἐλπίς νὰ εὕρωσι πλοῖα καὶ ἐφόδια. Ἄλλοι δὲ, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ὑποπλοιάρχου Κρεσσουέλλου, ἐμελλον νὰ προβῶσι διὰ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Μακένζη πρὸς τὸ προσεχέστερον Ἀμερικανικὸν ἐμπορεῖον. Ὁ Μακλιούρ καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἐμελλον νὰ μείνωσιν εἰς τὸ πλοῖον. Ἡ 15η Ἀπριλίου 1853 ἦν ἡ διὰ τὴν ἀναχώρησιν προσδιορισθεῖσα ἡμέρα. Ἐπεκράτει δὲ νόσος τότε εἰς τὸ πλοῖον, καὶ γενικὴ κατῆφεια.

Τὴν νύκτα τῆς 5ης Ἀπριλίου ὁ Μακλιούρ ἠτοίμασε τὰς πρὸς τὸ Ναυαρχεῖον ἐπιστολάς του, καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Γ. Βάκ, καὶ ἑτέραν πρὸς τὴν μόνην ὁμομήτριον ἀδελφὴν του, ἐν ἣ τῇ λέγει πῶς προσέθηκαν νεὰν δάφνην εἰς τῆς ἀρχίας Ἀγγλίας τὸ ὄνομα καὶ τὴν δόξαν, καὶ συμβὰν ἀξιωματημένον εἰς τὴν παρούσαν βασιλείαν. Ἀλλὰ δι' ὅλης τῆς ἀλληλογραφίας του οὔτε ἐγνωστὸς φαίνεται οὔτε ἰδιαιτέρεα, μόνον δὲ ἡ ἐλπίς ἐκφράζεται, ὅτι τὸ ναυαρχεῖον δὲν θέλει ἀντεπεῖ εἰς τὴν μικρὰν καὶ εὐσυγχώρητον φιλαυτίαν του, τοῦ νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ πλοῖον του, μέχρις οὗ ἐπαναφέρῃ αὐτὸ, εἰ δυνατόν, ὡς τρόπαιον ὀπίσω εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἐν δὲ τῇ πρὸς τὸν Βάκ, τὸν ἄλλατε ἀγαπητὸν συνοδοιπόρον του ἐπιστολῇ, μόνην προσωπικὴν χάριν ζητεῖ, ἂν προῦκειτο νὰ προδιδοσθῆ, τὸ δίπλωμά του νὰ χρονολογηθῆ ἀπὸ τῆς 26 Ὀκτ. 1850, τῆς ἡμέρας τῆς ἀνακαλύψεώς του. Οὕτως εἶπεν ὁ Μακλιούρ τοὺς τελευταίους τοῦ λόγου πρὸς τὸν φίλον, πρὸς τὴν ἀδελφὴν καὶ πρὸς τὴν πατρίδα του, καὶ μετὰ ταῦτα ἔμεινεν ἀταράχως προσδόλιπτον τὸ μέλλον. « Ἄν οὐδὲν περὶ ἐμοῦ ἀκουσθῆ τὸ προσεχὲς ἔτος εἰς τὸν Λιμένα τοῦ Λεοπόλδου, γράφει πρὸς τὸ ναυαρχεῖον, πρέπει νὰ συμπεράνητε ὅτι συνέζητις ὀλεθρῖα καταστροφὴ, καὶ ὅτι ἡ παρετεῖρημεν εἰς τὸ πολιτικὸν πέλαγος, ἡ συνετεῖρημεν εἰς τὸν πορθμὸν τοῦ Βάρρω. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μὴ πέμπετε πλοῖον πρὸς βοήθησιν ἡμῶν, διότι θέλομεν ὅλοι ἀποθάνει τῆς πείνης. Μὴ βίβροκινδυνεύετε ζῶντας εἰς ζήτησιν βεβαίως τεθνεώτων. » Πανταχοῦ λόγοι γενναϊότητος ἀτρομήτου, οὐδαμοῦ δὲ ἀπογνωστικῆς λέξεως. Ὁ Ροδερίκος Μουρχησιὼν, πρόεδρος τῆς Ἀγγλικῆς γεωγραφικῆς εταιρίας, ὁμιλῶν περὶ τοῦ ὕφους τῶν ἐπιστολῶν τούτων πρὸς τὸ Ναυαρχεῖον, ἔλεγεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ Κοῦκ ποτὲ πλοῖαρχος δὲν ἔγραψεν ἐπισήμους ἐπιστολάς, αἵτινες θέλουσι μᾶλλον ἀκαταστρόφως παραμείνει ἐντετυπωμέναι εἰς τῶν Ἀγγλῶν τὴν μνήμην. »

Ἀλλ' ἐν τῷ ἔγραφε τοὺς ἀταράχους καὶ εὐγενεῖς

ἐκείνους λόγους, ἡ βοήθεια ἠγγίζε, βοήθεια τοσοῦτον ἀπροσδόκητος, ὥστε ὅταν ἐφθασε, τὸ ἐκτεπληγμένον πλήρωμα ἠρνεῖτο εἰσέτι νὰ τὸ πιστεύη. Τρεῖς διεδίσωσαν φοβεροὺς χειμῶνας ἐγκαταλελειμμένοι εἰς τὴν σιγὴν τῆς ἐρήμου, τρία ἔτη, καθ' ἃ ἦσαν ἀποκεχωρισμένοι τοῦ ζῶντος κόσμου, ὡς ἂν ἦσαν νεκροί, καὶ ἤδη ἀπὸ τὸν παγετώδη τῶν τάφον ἀνακαλοῦνται ὑπὸ φωνῶν ἀνθρωπίνων καὶ φιλικῶν, καὶ φιλικαὶ τοῖς ἐκτείνονται χεῖρες. Ἡ θέσις των τοῖς ἐφαίνετο ὡς ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις.

Ἐνθυμεῖται ἴσως ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὁ πλοῖαρχος Κέλλετ, χωρισθεὶς ἀπὸ τὸν Μακλιούρ ἐν ἔτει 1850, ἐπέστρεψεν εἰς Ἀγγλίαν. Ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἐξεπέμφθη ἐκ νέου, ὡς κυβερνήτης τῆς Ἀποφάσεως (Ρεζολιούτ), ὅπως διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ προβῆ πρὸς τὴν νῆσον Μελοῦλλη. Φθὰς ἐνταῦθα, εἶρε, πρὸς μεγίστην του ἐκπληξιν, τὴν ἐπιγραφὴν ἣν εἶχεν ἀφήσει ὁ Μακλιούρ ἐν ἔτει Ἀπριλίου 1851, μετ' ἐπιστολῆς ἐξ ἧς ἔμαθε τὴν διάβασιν τῆς πολιτικῆς θαλάσσης, τὴν ἀνακαλύψιν τῆς διόδου, καὶ ὅτι ὁ πάντα ταῦτα κατορθώσας φίλος του, ἔμενεν ἤδη εἰς ἀπόστασιν ἥτις εὐκόλως διετρέχετο ὑφ' ἐλκύθρων, κινδυνῶν ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης. Ἀμα λοιπὸν ἐπέστρεψεν ὁ καιρὸς, ὁ ὑποπλοῖαρχος τῆς Ἀποφάσεως Πίμ, ἐξεπέμφθη ἐπὶ ἐλκύθρων πρὸς τὸ πεπηγμένον πλοῖον εἰς τὸν Λιμένα τοῦ Ἐλδου.

Τὴν νύκτα τῆς 5ης Ἀπριλίου εἶδομεν ὅτι ὁ Μακλιούρ εἶχε κλείσει τὰς ἐπιστολάς του, ὅπως παραδώσει αὐτάς εἰς τοὺς ἀναχωροῦντας, αὐτὸς δὲ ἀπεφάσισεν ὀλοκλήρην ἐτι ἐνῆαυτὸν νὰ ἐκσεύῃ ἐν τοῖς πάγοις εἰς πάντα κίνδυνον καὶ εἰς πᾶσαν στέρησιν, ἀνευ ἐλπίδος βοηθείας ἀπὸ ἀνθρώπων. Ἀνέτειλεν ἡ ἐπιούσα, ἡ 6η Ἀπριλίου, καὶ ὁ ὀρίζων ἦν θλιβερός καὶ κατηφῆς ὡς καὶ τὰς προλαβούσας. Ἀλλ' αἰφνης ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ σκοποῦ κράζοντος: « Συνοδεία ὁδοιπόρων! » Οὐδεὶς ἤθελε νὰ τὸ πιστεύη. Ἡ κατάστασις των ἦτον τοιαύτη, ὥστε χαρμόσυνος ἀγγελία τοῖς ἐφαίνετο ἀδύνατος. Ἀλλ' ἡ φωνὴ ἐπανελάθε τὴν ἀγγελίαν. Ὅλον τὸ πλήρωμα, πάντες οἱ ἀξιωματικοί, ἐρρίφθησαν τότε εἰς τὸ κατὰστρομα, καὶ εἶδον ἄνθρωπον τρέχοντα πρὸς αὐτοὺς διὰ τῆς χιόνος.

« Φαντάσθητι, γράφει ὁ Μακλιούρ ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐπιστολῇ, ὀλοκλήρην πλήρωμα, τεταμμένον ἐντὸς τύμβου ὑπερμεγέθους, θεωροῦν ἑαυτὰ ὡς ἀποκεκομμένον τοῦ κόσμου, καὶ οὐδὲ ἐν ἐξηυγενισμένον ὄν εἰς ἀπόστασιν διασχίλων μιλίων πέριξ, ὅταν αἰφνης, ξένον θέαμα! εἰς μόνος ὁδοιπόρος (διότι τοὺς λοιποὺς ἐκρυπτον εἰσέτι οἱ πάγοι), μέλας ὡς ὁ Ἐρεβός, φαίνεται ταχέως προχωρῶν πρὸς τὸ πλοῖον, ἐνίοτε φιλικῶς χειρονομῶν πρὸς ἡμᾶς, κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ἐσκιμῶν. Ἡ ἐκπληξίς, ἡ ταραχὴ μου, ἦσαν ἀπερίγραπτοι. Μεταξὺ σπαυδῶν πρὸς αὐτὸν ἐστάθη, σχεδὸν δισταζὼν ἂν δὲν ἦτον κάτοικος τοῦ κάτω κόσμου. « Τίς εἶ σὺ, πόθεν ἔρχεσαι; » ἠρώτησεν ὁ Μακλιούρ ὁ δὲ ξένος, εἰς τὸ πλευρὸν του ἤδη, ἀνέκραξεν: « Ἵποπλοῖαρχος Πίμ, Βράλδος, πλοῖαρχος Κέλλεττ. » Αἱ λέξεις αὗται ἐφάνησαν ἀκατανόητοι

εἰς τὸν Μακλιούρ, διότι ὁ πλοίαρχος Κέλλεττ ἦν ὁ τελευταῖος ἄνθρωπος οὗ τὴν χεῖρα ἐσφιγξεν εἰς τὸν Βερίγγιον πορθμὸν. « Ἄλλ' ἢ ἐκπλήξις μου, λέγει, μίαν μόνην στιγμὴν διήρκεσε, καὶ τὸ φάντασμα ἐσάνη τῷ ὄντι ὅτι εἶχεν ὀστέα καὶ σάρκα. Ἐν τῷ ἅμα, ἐν τῇ ἐκχειλίσει τοῦ αἰσθήματός μου, ἐρρίφθην καὶ τὸν ἦρπασα ἀπὸ τῆν χεῖρα. Φωνὴν δὲν εἶχον ἢ ὑπερχειλῆς καρδία ἐδέσμευε τὴν γλῶσσαν. Ἀκούσαν τὸ πλήρωμα ὅτι ἑκατὸν πενήκοντα μίλια μόνον μακρὰν περιέμεναν ἢ βεήθεια, ὅλοι ἐξώρμησαν ἐκ τοῦ μυχοῦ τοῦ πλοίου, οἱ ἀσθενεῖς ἐλησμονήσαν τὴν νόσον των, οἱ ὑγιεῖς τὴν κατῆρειάν των. Πανταχοῦ ἦλθεν ζωὴ καὶ ἀγαλλίασις ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ μεταβλήθη ὅλον τὸ πλήρωμα. Ἐμπορῶ πολλὰ νὰ σοὶ γράψω εἰσέτι, οὐχὶ ὅμως νὰ σοὶ δώσω μεμακρυσμένην κἀν ἔννοιαν τῆς σκηπῆς ἐκείνης. Σοὶ λέγω μόνον, φαντάσθητι νεκροῦς ἀναστάντας προσπάθησον νὰ συλλάβῃς τὴν τοιαύτην εἰκόνα. Περισσότερα περιττὸν νὰ σοὶ εἰπῶ. »

Ἐπὶ πολλὰς ὥρας συνηγμένοι οἱ ναῦται ἀνά δύο καὶ τρεῖς, ὠμίλουον ζωηρῶς, καὶ πολλοὶ ἐδόξαζον τὴν ἀε ποτε ἐπὶ τῶν θνητῶν ἀγρυπνεύσαν Ἡρόνοϊαν. Καὶ ὅμως εἰσέτι ὁ νοῦς των δὲν ἐδύνατο νὰ συλλάβῃ ἐντελῶς τὴν παράδοξον καὶ ἐκ θαύματος γενομένην μεταβολὴν τῆς τύχης των. Τὴν ἐκαύριον ὅ,τι ἄριστον περιεῖχε τὸ πλοῖον, τοῖς παρετέθη ὅπως αὐξήσῃ τὴν εὐθυμίαν των, τὴν δ' ἐπιούσαν ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ μετὰ τοῦ ὑποπλοίαρχου Πίμ ἀνεχώρησαν πρὸς τὴν Μελδίλλη νῆτον, ἀφ' οὗ τὰ πάντα διέθεσαν ὅπως ὁ ὑποπλοίαρχος Κρεσουέλλος τοὺς ἀκολουθήσῃ κατόπιν μετὰ τῶν ἀσθενεστέρων ἐκ τοῦ πληρώματος. Ἐν τούτοις δύο συνέδησαν θάνατοι, καὶ ἕτερος εἶχε σιμῶῃ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, συνέπεια τῶν μακρῶν αὐτῶν ταλαιπωριῶν καὶ στερήσεων.

Ὁ πλοίαρχος Κέλλεττ περιγράφει οὕτως ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐπιστολῇ του τὴν ἐπὶ τῆς Μελδίλλης νῆτου συνέντευξιν. « Αὕτη εἶναι τῶντι πανηγυρικὴ δι' ἡμᾶς ἡμέρα, καὶ πρέπει νὰ ἐορτάζηται ἐσαεὶ ὑπὸ τῶν ἀπογόνων μας. Περί τὰς ἐννέα σήμερον τὸ πρῶτ' ὁ σκοπὸς μας ἀνήγγειλε συνοδείαν προσερχομένην δὲν δύναμαι νὰ σᾶς περιγράψω τὰ αἰσθήματά μου ὅταν ἤκουσα ὅτι ὁ πλοίαρχος Μακλιούρ ἦν μετὰ αὐτῶν. Ἄμεσως ἐσπευσα πρὸς αὐτὸν, καὶ τῷ ἐσφιγξά ἐκ καρδίας τὰς χεῖρας, μετ' ὅσης περιπαθείας οὐδεὶς ποτὲ φίλος ἐσφιγξέ φίλου χεῖρα ἐπὶ τῆς γῆς. Τοῦ Μακλιούρ ἢ ὄψις εἶναι καλὴ, ἀλλὰ τὸν ἔβρον ἐκ τῆς πεινῆς ἡμιθανῆ. » — Ὁ δὲ Μακλιούρ, περιγράφων τὴν αὐτὴν συνέντευξιν, λέγει: « Τὴν 15ην Ἀπριλίου, τὴν ἀείμνηστον ἐκείνην ἡμέραν, ἔφθασα εἰς τὸ πλοῖον τὴν Ἀπόφασιν, ἀπαντήσας ὀλίγον μακρὰν αὐτῆς τὸν ἀγαθώτατον, τὸν ἀξιόλογον πλοίαρχόν της, οὗ ἢ ἐγκάρδιος περίπτυξις καὶ ὁ ἀσπασμὸς μοὶ ἐπεδείκνυε τὴν εὐκρίνειαν καὶ τὸ βαλὺ αἰσθημὰ του. Ἐνταῦθα μένω εἰσέτι, ἀπολαμβάνων τῆς ἀληθοῦς Ἰρλανδικῆς φιλοξενίας. Περιστὸν τὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι ἢ ὑποδοχὴ ἢς ἐτυχον παρὰ τοῖς σῶσασι καὶ διατηρήσωσιν ἢ καὶ με ἀπέξιμίωσεν ἐντελῶς δι' ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε στερήσεις καὶ ταλαιπωρίας μου. »

Περίεργον ὅτι οἱ δύο γενναῖοι θαλασσοπόροι οἵτινες οὕτως ἀπηντήθησαν, ὁ μὲν ἐξ ἀνατολῶν, ὁ δὲ ἐκ δυσμῶν, ἐπὶ τῆς νῆτου Μελδίλλης, ἀπαθανατισθείσης διὰ τῆς συναντήσεώς των εἰσὶν οὐχὶ μόνον Ἰρλανδοὶ ἀμφότεροι, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, τῆς Βεζφόρτης, ἣτις σεμνύνεται παραγαγοῦσα καὶ τὸν πλοίαρχον Κέλλεττ καὶ τὸν πλοίαρχον Μακλιούρ.

Τὴν 2αν Μαΐου ὁ ὑποπλοίαρχος Κρεσουέλλ ἐφθασεν εἰς τὴν νῆτον Μελδίλλη μετὰ τῶν ἀσθενῶν των, εἰκοσιεπτὰ τὸν ἀριθμὸν, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ χειρουργὸς Πείρις, καὶ οἷς προστέθη καὶ ὁ διαρμηνεύς, ὅστις ὅμως ἦν ὑγιής. Ὁ σημαιοφόρος Βινιέττ ὑπέφερε μεγάλως ἐκ τῶν ταλαιπωριῶν, εἰς δὲ τῷ πληρώματος, ἄλλως ὑγιής, ἐγένετο ἐντελῶς ἐννεός. Δυσκόλον ἦν τὸ πρόβλημα τοῦ πλοίαρχου Κέλλετ, νὰ διακομίσῃ ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς ἐπὶ ἑκατὸν ἐβδομήκοντα μίλια διὰ τῶν πάγων, διὰ τοῦ ζοφωδεστέρου καιροῦ, καὶ ἔχων πλήρωμα οὕτως ἐξηθετισμένον, ὥστε δύο ναῦται ἐξετέλουον τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐνός. Ἦν δὲ τόσον ἐπίπονον νὰ σείρωσι τὰ ἔλκυθρα ὑπὲρ γιγαντιαίους πολλακίς ἄγκους πάγων, ὥστε οἱ ναῦται ἐπιπτον συνεχῶς ἀπηνυδημένοι· ἀλλ' οὔτε θάνατος συνέδη, οὔτε ἄλλο κἀνὲν δυστύχημα. Μετὰ δεκαεξ ἡμέρας ἔφθασαν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον των, χάρις εἰς τὸν γενναῖον ὑποπλοίαρχον Κρεσουέλλον, ὅστις εἶχε τὴν διεύθυνσιν τῆς δυσκόλου ταύτης πορείας, καὶ διεξήγαγε θαυμασίως τὸ ἔργον του.

Ἀκολουθεῖ.

## ΚΟΛΟΣΣΑΙΟΝ.

— 0 —

Τὸ μεγαλοῦργημα τοῦτο, ὁ κολοσσὸς οὗτος τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιότητος, οὗ τὸ ἐξωτερικὸν κἀν ἔνδυμα ὑφίσταται ἔτι, μαρτυροῦν περὶ τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ λαμπρότητος, ὠκοδομήθη ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Οὐεσπασιανοῦ, καὶ ὠνομάζετο ἀμφιθέατρον τῶν Φλαβίων. Ἐσωτερικῶς κατ' ὅλην αὐτοῦ τὴν περιφέρειαν εἶχεν ἄνωθεν μέχρι κάτω βαθμίδας, ἐφ' ὧν ἐδύναντο νὰ καθήτωσιν ὀγδοήκοντα ὀκτὼ χιλιάδες ἀνθρώπων, ἄνωθεν δὲ τῶν βαθμίδων εἶχε λαμπρὰν στοᾶν ὑπόστυλον, ἣτις ἐδύνατο νὰ περιλάβῃ ἔτι εἰκοσι χιλιάδας θεατῶν· ἐν δὲ τῷ μέσῳ εἶχεν εὐρείαν θυμέλην ἢ πλατείαν, ἐν ἣ ἐτελοῦντο διάφορα θεάματα, καὶ ἰδίως οἱ ἀπεχθεῖς καὶ φονικοὶ τῶν μονομάχων ἀγῶνες. Ἐν τινι ἐορτῇ, ἀφ' οὗ οἱ δοῦλοι ἐμανομάχησαν, καὶ τὰ θηρία ἀμοιβαίως κατεσπαράχθησαν πρὸς τέρψιν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ, αἶφνης τὸ ἔδαφος μηχανικῶς ἠνεώχθη, καὶ προέκυψεν ἐξ αὐτοῦ ὀλόκληρον χλοερὸν δάσος, ἐξ οὗ ἀπέπητ μέγα πλῆθος ἀδόντων πτηνῶν.

Αἱ βαθμίδες αὗται ἐξωτερικῶς ἐστηρίζοντο ἐπὶ